

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică
Intemeietori: † AL. LUPEANU-MELIN și IULIU MAIOR
Director IULIU MAIOR

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Hristos se naște...

Hristos se naște, măriți-l! Hristos din ceruri, întâmpinați-l...

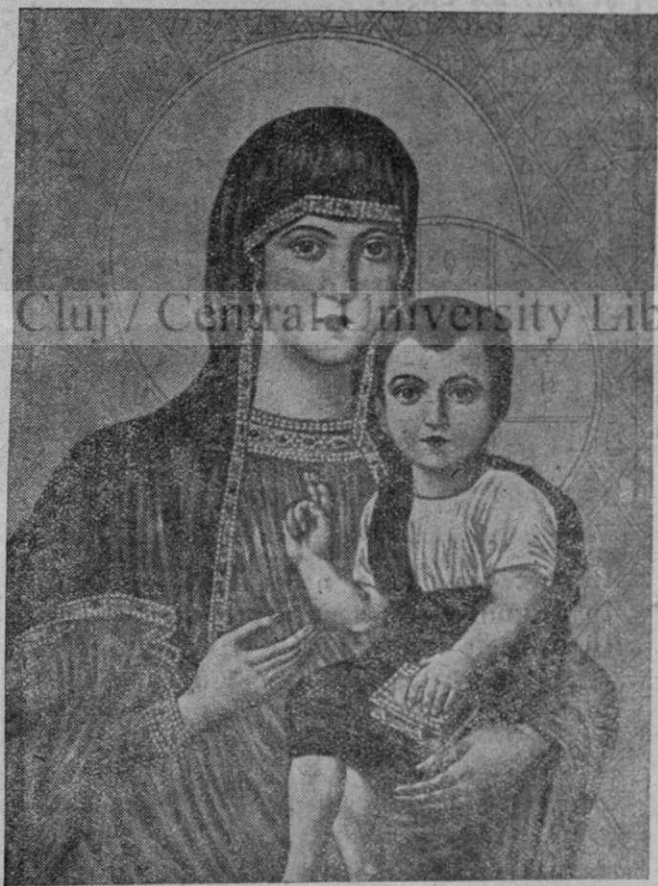
Mai bine de o mie și nouă sute de ani o parte mare de oameni ascultă această cântare de bucurie prin smeritele bisericuțe, ca și în strălucitoarele catedrale. Creștinii, învățați și mai puțin învățați, domni și plugari, împărați și soldați, bogați și săraci, în urâtul serilor celor lungi de iarnă, par'că așteaptă această cântare, deși sunt poate atâția de aceia cari sau o ascultă și n'o înțeleg, pentru că nu se gândesc la cuprinsul și înțelepciunea ei; sau n'o ascultă pentru că sunt cuprinși de alte gânduri și dorinți deșarte; sau chiar de o ascultă nu-i dau nici o însemnătate, fiind inima lor legată de patimi mari sau mărunte și de griji cari li-se par așa de mari, încât ar vrea ca toată lumea să se ocupe de ele.

Hristos se naște... Fiul veșnicului Părinte, pare că ar părăsi sinurile fericite ale Tatălui — cel puțin pentru câțva timp, — ca să-și găsească plăcerea petrecând cu fiii oamenilor, precum a zis prin gura profetului.

Se naște nouă un pruncușor, dar se chiamă Dumnezeu puternic. Se naște dintr'o fecioară săracă în bunătați pământești, dar bogată în smerenie și în dragoste față de Dumnezeu; și se numește Împăratul împăraților și Domnul domnilor. Se naște într'o peșteră săracă și umedă, dar este preamărit de corurile îngerilor. Se naște tocmai în vâlmășala produsă de un împărat sumeț, care stăpânea o mare parte a lumii și care vrea să știe câți supuși are și câte impozite de încasat, dar îngerii îi cântă: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bună voire”.

Lumea nu-i dedea seama că în umeda și friguroasa peșteră din Viflaim se naște tocmai în această noapte acela care va schimba cu totul fața pământului și firea oamenilor. Ea își vede de trebu-

rile ei mărunte, sgârcită, răutăcioasă, clevetitoare, lacomă și nedreaptă, și nici nu se gândeste că pruncul născut pe umedele paie din peșteră va aduce o lege



nouă în omenime, legea dreptății, a iubirii și a milei. Bogații în haină de purpură și vison nu și aduc aminte că acel prunc va zice într-o zi omenimei, ca să se audă până la sfârșitul veacurilor: Fericiti sunt cei săraci, că a lor este împărăția cerurilor.

Se naște Hristos, Mesia cel prorocit și așteptat de sfinții patriarhi, Cuvântul lui Dumnezeu, a două persoană din Sf. Treime, prin carele toate s'au făcut, și fără de el nimic nu s'a făcut din câte s'au făcut; ia chip de om, vrea să trăiască între noi, de și știe că între ai săi vine, dar ai săi nu-l vor primi. El vrea cu pilda vieții sale să ne învețe mila, iertarea, iubirea, îndelungrăbdarea, smerenia până la moarte. Se naște ca să vină

între oamenii abătuți dela calea adevărului; la cei răi și nemilostivi; la cei îngâmfăți, fuduli și mândri; la cei lacomi, cari nu-și văd în lume numai foloasele lor. Hristos se naște...

Amăgitu-s'a de mult Adam, voind să fie Dumnezeu, și n'a fost: dar iată Dumnezeu se face om, ca să ridice pe Adam la Dumnezeu; ia asupra sa cele slabe, ca să ne facă pe noi puternici; se îmbracă cu hula ca și cu o haină, ca să ne îmbrace pe noi în haina cea strălucitoare a harului; se face om și rob, primește batjocurile răutății omenești, ca să ne ridice pe noi la cinstea de fii a lui Dumnezeu și să ne întoarcă moștenirea pe care am pierdut-o prin păcatul strămoșilor, prin răutatea și slăbiciunea noastră și prin sfatul celui blestemat.

Știe că mulți nu-l vor primi. Știe că va fi semnul căruia i se va grăi împotriva chiar și în veacul al douăzecilea dela patima sa cea de bună voie; dar știe și aceea că mulți îl vor primi cu bucurie, și până la sfârșitul veacului în noaptea aceasta rece îl vor aștepta priveghind, ca să-l întâmpine cu cântări îngerești: — „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu...”

Taină streină văd și minunată. Peștera e cer, iar fecioara scaun de cheruvimi, ieslea e sălașul întru care s'a culcat cel neîncăput Hristos Dumnezeu.

N'a voit să se nască în palatul cesarilor din Roma, nici într'al lui Irod din Ierusalim. A voit să se nască în peșteră, ca toți să poată ajunge la el, săraci și bogați, păstori și împărați. Păstorii primesc vestea dela îngeri cari le grăiesc: — Bucurie mare vă vestesc vouă, că s'a născut Hristos Domnul în cetatea lui David. Mergeți, ve-ți afla un prunc culcat în iesle. Acesta este care va mântui pe poporul său de toate fărădelegile lui.

Un prunc culcat în iesle, acesta este Mântuitorul pe care l-au vestit profeții. Născut în peșteră, învelit în cărpe sărăcăcioase. Acesta este împăratul cel așteptat. Il cunosc numai cei ce-l doresc.

Cei curați cu inima vor vedea pe Dumnezeu.

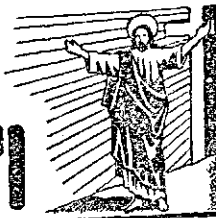
Păstorii aleargă să vadă cuvântul acesta care s'a făcut. Dar nu numai ei, ci evanghelistul ne spune: Iată magii dela Răsărit, povățuiți de-o stea nevăzută până atunci, grăbesc să-i aducă daruri: aur ca unui împărat; smirnă ca unui arhiereu și tămâie ca unui sfânt, ca însuși lui Dumnezeu. Pruncul acesta nou născut este Împăratul veacurilor; Arhiereul cel mare, care va aduce jertfa Trupului și a Sângelui său, pentru viața lumii; Dumnezeu adevărat și om adevărat, care nu va șovăi să-și dea obrazul său spre bătaie, trupul său spre zbiciuire, capul spre cununa de spini, mâinile și picioarele spre pironire, pentru a duce pe oaia cea rătăcită la turmă, în staulul păzit de însuși Păstorul cel bun.

Primește, creștine, pe acela care s'a pogorît din cer, ca să te caute și să te ducă la fericire. Priveghează în această fericită noapte, ca să întâmpini pe Hristos cu cântări de laudă și preamărire: — Hristos se naște, măriți-l; Hristos din ceruri, întâmpinați-l. Insoțește-te cu îngerii și cântă și tu din adâncul sufletului tău: — Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună voire.

N. Lupu

Liturgie pentru călători. Catolicii apusei nu ar întreprinde ascultarea sfintei liturgii, duminica și în sărbători, pentru căt bun e în lume. De aceea episcopul Berlinului (capitala Germaniei) a poruncit ca, într-o sală din gara centrală a Berlinului, să se slujească în fiecare oră sf. liturgie. Și, după cum citim într-o revistă germană, aceste sf. liturgii sunt atât de bine cercetate, încât trebuie să se îngrijească de o sală mai mare.

GRĂUNTE SUFLETEȘTI



Unirea între noi

Nici odată par'că n'a avut neamul nostru nevoie de o mai mare unire a tuturor fiilor săi decât în aceste vremuri grele și de mare prefacere, când războaiele nu mai conțin, nici în Europa, nici în Asia, când Liga Națiunilor se distramă tot mai mult, părăsindu-o când unul când altul dintre neamuri, și când ministrii de externe ai tuturor țărilor se străduiesc a amâna, încă pentru vreo câțiva ani, războiul, care vine nu peste mult și de care e sigur toată lumea.

De aceea se cuvine să ne gândim astăzi 1) la unirea care trebuie să domnească între noi, pentru că Dumnezeu o vrea această, iar pe urmă 2) la mijloacele pe cari trebuie să le întrebuițăm ca să fie între noi această unire.

1. Dumnezeu dorește să fim uniți și într'un cuget,

»pentru că Dumnezeu nu este al învrăjbirei, ci al păcii«, după cum atât de simplu dar cuprinzător ni-o spune sf. apostol Pavel la I. Corinteni 14, 33, și precum atât de frumos ni-o spune și la I. Corinteni 1, 10: »Fraților, rogu-vă pe voi, pentru numele Domnului nostru Isus Hristos, ca toți să grațiți una și să nu fie între voi desbinări, ci să fiți într'un gând și într'o înțelegere.

Dumnezeu nu numai că vrea unirea și bunaînțelegere dintre noi, ci urește din inimă pe acela care seamănă ură între frați. Bine să-și însemneze deci ceice nu se ocupă decât cu sămănarea desbinării,

zavistiei și urei între frați, ce înseamnă a fi urât de Dumnezeu însuși.

Dumnezeu mai urăște și pe ceice trăiesc în neînțelegere, în desbinări și în prici, neîmpărtășindu-i cu darurile sale cele cerești, de aceea se și zice, la Matei 12, 25: »toată împărăția ce se împărechează întru sine, se va pustii și toată cetatea sau casa ce se împărechează întru sine, nu va sta«. De câte ori nu s'au nimic case și familii întregi, numai pentru că erau împăcheri între ele, și de câte ori n'au dus astfel de zavistii la beții și pe urmă la ucideri și sinucideri!

Domnul nostru Isus Hristos a spus la cina cea de pe urmă: »Iară nu mă rog numai pentru aceștia, ci și pentru ceice vor crede prin cuvântul lor întru mine; ca toți să fie una precum tu, Părinte, ești întru mine și eu întru tine, ca și ei întru noi una să fie, ca lumea să creadă că tu m'ai trimis« (Ioan 17, 20—23). Că apoi cei dintâi creștini cât erau de uniți, în cuget și simțiri, ni-se istorisește la Faptele Apostolilor 4, 32: »Iară mulțimea celor ce credeau avea o inimă și un suflet«. Iară sf. Pavel atât de frumos îi roagă pe Filipeni: »pliniți bucuria mea, ca una să gândiți, o dragoste având, cu un suflet fiind, una gândind, nimica cu ceartă sau cu mărire deșartă, ci unul pe altul cu smerenie socotind a fi mai de cinste decât pe sine« (2, 2—3).

2. Întrebarea e acum, ce să facem ca să readucem în sânurile noastre această unire?

Sf. apostol Iacob întreabă: »de unde sunt războaie și sfezi între voi?« ca să răspundă tot întrebând: »Au nu de aici, din poftele voastre, cari se bat în măduările voastre« (4, 1)?

Și cari sunt aceste pofti?

Înainte de toate pofta ochilor, pofta trupului și trufia vieții.

Cine ar putea arăta toate relele cari vin din cauza poftii ochilor, de a avea adevărat tot ceea ce vedem că au și alții,

Foița „UNIRII POPORULUI“

Măicuței

Icoana ta, măicuța mea iubită,
O port în templul sufletului meu
Și mă opresc în fața ei mereu,
În clipele de zbucium și ispită...

În ochii tăi senini ca și lumina,
Comori neprețuite — adăpostești:
De gânduri sfinte' ndemnuri părintești.
Tur-mi înțelegi amorul, dorul, vina.

Citesc în ei iubirea ta curată,
Durerea pentru cel plecat demult
Pe căi necunoscute și ascult:
Cuvântul lor ce sufletu-mi îmbată.

Și-a vieții mele zări întunecate,
Încep să se răzbune 'ncet, încet,
Văzând surisul tău duios, discret
Ce-ascunde'n el atâta bnnătate

Și plâng, măicuță, plâng de fericire
Că nu sunt numai singur în străini;
Cu mine tu te bucuri și suspini
Și sunt mereu sub blânda ta privire...

Icoana ta, măicuța mea iubită,

Imi e tovarăș drag, nedespărțit
În drumul vieții; scut neprețuit,
În pribegia lungă, nesfârșită...

TRAIAN RĂMLEANU

Rugă

Mi-am plecat genunchii astăzi
Și îți cer cu umilință
Doamne, luminează-mi drumul
Și-ntărește-mă'n credință

Sunt pribeg în lumea-aceasta
Și ajutorul îmi lipsește
Astăzi eu Te rog cu lacrimi
În credință mă-ntărește.

Vorbele ce-nveci trăi-vor:
„Toate sunt deșertăciune“
Astăzi îmi șoptesc în suflet
din divină'nțelepciune.

Caută, blând, lăcaș la mine
Să le dau lor ascultare:
Toate-onorurile lumii
Se sfârșesc .. sunt trecătoare...

În genunchi, Doamne îți dăru
Gândul, mintea mea supuse
Și te rog, te rog fierbinte,
Nu mă părăsi Isuse!...

I. Brumărel

Crăciunul săracului

— Poveste —

Și spunea povestea despre un om sărac, foarte sărac. Avea cinci copii mititei, o soție bolnavă și altceva nimic pe lângă casă. Nici vițel, nici purcel, nici baremi o găinușă. Nu zic, au fost mai înainte și de acestea, dar cu boala nevastei toate s'au dus. Ba pe la doctori, pe doctorii, ba pe o mănețară mai bună, căsă vezi, a făcut omul tot ce se poate ca să fie la viață mama copilașilor.

Și așa a rămas curtea săracului pustie. În casă încă n'avea multe. Un pat cu haine slabe, o masă, o lăvăță și gata. Cum e săracul mai mare.

Totuși, în ceva a fost bogat și săracul nostru. În suflet bun, în inimă curată și rugăciune smerită. Avea o încredere nețărmurită în Dumnezeu și ori câte măcașuri l-au ajuns, nădejdea în El nu și-a pierdut-o. Așa era și soția lui, așa și-a învățat și copilașii.

Mai erau două zile până la Crăciun. Săracul sta cu toți ai lui lângă cuptor. O, bietul cuptor, cât de rar ardea focul în el... Acuma au primit dela mănăstir un car de lemne pentru sărbători. Aveau căldură în casă, dar altceva nimie. Și Crăciunul e aici. Baremi de ar avea copiii seva în picioare, să mai câștige cu colindatul, dar erau cu toții desculți.

— Știi ce m'am gândit, tu muiere? — zice

mai ales însă avere? Oâte zavistii, certe, scârbe, împărăcheri, priciri, bătaii, omoruri, furturi și aprinderi nu s'au întâmplat în urma acestei poște atât de rele?

Dară pofta trupului câte familii nu a stricat, câte omoruri nu a produs și pe câți copii nu i-a lăsat orfani?

Și apoi trufia vieții, pe care Isus fiul lui Sirah o numește maica tuturor relelor (10, 15)? De unde se naște neascultarea, ura, despărțirea de biserică?

Mai trebuie pe urmă să ne nizuim a lua pildă dela oamenii cu adevărat mari și a fi pașnici. Avraam s'a îndestulit cu pământul cel mai slab, numai ca să nu se pricească cu Lot. De aceea l-a binecuvântat Dumnezeu prin urmașii săi și l-a învrednicit să se nască dintre urmașii lui însuși Fiul lui Dumnezeu. Despre sf. Francisc Saleziu ni-se povestește că a închiriat o casă la Roma, în nemijlocita apropiere de râul Tibru. Proprietarului casei nu i-a plăcut de el și l-a dat afară pe nedreptul. Sf. Francisc Saleziu s'a mutat, dar încă în aceeași noapte a venit o mare furtună care a nimicit casa. Sf. Ignățiu de Loyola se reîntorcea acasă de pe pământul sfânt, cu o corabie, din care însă l-au dat afară, încă înainte de plecare. S'a urcat în altă corabie, sosind în pace în Europa, pe când corabia cea dintâi s'a înecat lângă insula Cipru. Iată cum pedește Dumnezeu pe urzitorii răutăților!

Pentru a păstra unirea între frați, mai trebuie să avem apoi răbdare, suferind cu credință, nădejde și dragoste toate necazurile, durerile, boalele, suferințele și nenorocirile acestei vieți, luând pildă dela Mântuitorul nostru Isus Hristos care atâta a suferit, și încă pentru noi.

Dacă apoi dorim să fie și să domnească pacea între frați, viața noastră trebuie să fie ascunsă ca Hristos întru Dumnezeu (Coloseni 38). Să nu trăim deci prea mult la arătare, să nu voim a fi pretutindenea de față și să nu ne amestecăm prea mult

în treburile altora. În forma aceasta nu vom provoca desbinări, vom ști să păstrăm unirea între frați și ne vom feri de priciri.

Părintele Iuliu

Știri bisericești

Cum ajută Germanii catolici pe săraci. Societatea caritativă (de dragoste creștinească) din Germania a ajutat în anul 1936 nu mai puțin de 338.101 familii cu peste un milion de membri. Afară de aceasta a mai dat ajutoare la 276.996 persoane particulare și la 869.834 călători. Copii au fost ajutați 103.655, iară mame 7639. Copii bolnavi a ajutat 38.384, trimițându-i la munte ori la mare cu totul pentru 1.410.465 zile. Acasă a ajutat această Societate Caritativă Germană 1.500.000 de bolnavi, îngrijindu-i în 3 milioane și 500 mil de zile și 675.000 nopți. — Oare noi când ne vom ști organiza atât de bine?

Cum s'a zidit o biserică cu 28 milioane. Pompoasa biserică St. Odilien de lângă Porte de Champerret din Paris, care a costat nu mai puțin de 28 milioane Lei, s'a zidit de către preotul Louill, în curs de 4 ani. Când cardinalul din Paris l-a încredințat cu zidirea, n'avea nici un franc. În curs de patru ani s'a pus pe muncă, și a scris, sub numele de scriitor „Pierre l'Ermite” atât de frumos, încât toată lumea l-a dăruit câte un franc-doi, până a terminat biserica.

Din avocat cardinal. Noul cardinal Gerliers s'a născut în 1880 la Versailles în Franța. A studiat dreptul și s'a făcut avocat, pe urmă secretar al camerei advocatiale din Paris. În 1907 este ales președinte al asociației tinerilor catolici francezi. În vârstă de 33 ani se hotărăște să se preoțească. Intră în seminariul din Issy, dar după câteva luni izbucnește războiul. El merge la front, este grav rănit și devine prizonier. În 1921 este hirotonit preot și numit de către cardinalul Dubois conducător al operelor de binefacere din Paris. Încă în Mai a acelui an este numit episcop de

Tarbes și Lourdes. În 1934 este numit arhiepiscop de Lyon și primate al Gallei, iară în Decembrie 1937 este numit cardinal.

Câte școli susțin catolicii din Franța. Noi Românii uniți cu Roma nu mai avem școli confesionale, decât pe cele secundare dela Blaj, Gherla și Oradea. Dară noi nu contribuim cu nimic pentru susținerea acestora. Catolicii din Franța susțin 909 școli secundare cu 160.000 elevi resp. eleve și 13.000 profesori resp. profesoare. Școli primare catolice, catolicii francezi, au 10.578 cu 1.061.000 elevi și eleve. Dar, să nu mergem mai departe, să privim numai la Jertile ce le fac Sașii și Ungurii noștri pentru susținerea școlilor confesionale, și nu ne vom prea simți bine. Cu atât mai ales că acești minoritari plătesc, pe lângă impozitele regulate către Stat, județ și comună, și aproape încă odată pe atâta dare culturală. Și noi tot nu suntem mai bogați decât ei.

In Viflaim

Pruncușor frumos,
Mesia Hristos
Azi se naște'n Viflaim;
Venii să-l mărim.

Și în dulce cor
Să-i cântăm cu dor:
Slavă fie prunc ceresc,
prunc dumnezeiesc.

Copilaș smerit
Din cer pogorît,
Slavă fie, Domn Isus,
Întru cei de sus!

Slavă'n cerul sfânt,
Pace pe pământ,
Între oameni înfrățire
Și bună voire.

N. LUPU

într'un târziu săracul. — Mă duce mâine dimineață până la vesniu, să-l rog, să ne dea ceva de Crăciun. El are de toate, poate s'a îndura să ne ajute și pe noi.

— Du-te bărbate — îi spune femeia — dar nu cred să-ți fie drumul eu isbandă. Am mai eșuat noi dela el și ății că întotdeauna a fost iazadar.

— Apoi fie ce-o fi, încercarea nu-i pe bani, zice omul.

În dimineața următoare, iată-l pe sărac, că bate la ușa bogatului. Intră, și cu căciula în mână, zice:

— Bună dimineața vecine. Nu te supăra că te năvălesc până'n ziua, dar am venit să te rog de ceva.

— Ei, ce vrei? — îi spune peata umăr bogatul, care e chiar prânzia la masă.

Săracul, stăjenit de vorba aspră a bogatului, își cam pierde firea și nu-i mai vine să mai zică ceva. Își mută căciula dintr-o mână în alta și parcă îl cuprinde o rușine. Dar gândul la copii și la Crăciunul care vine îi dă curaj și zice mai departe:

— Vecine dragă, sunt aici sfintele sărbători și m'am nimis în casă. N'am nici pe ce cumpăra, că tot eu-am avut am cheltuit cu boala nevastii. Și m'am gândit să te rog, să mă ajuți cu ceva, să ătie și copilașii mei că-i Crăciun.

— Ei vecine — răspunde bogatul — în rău ceas ai pornit. Vremurile sunt grele și nu te

pot ajuta. Încercă în altă parte, fă ce-i putea și ți-a ajuta Dumnezeu.

Săzmanul om, nici el n'a știut cum a ieșit din casa bogatului. Când a intrat la el acasă, lacrimile-i curgeau giroale pe obraz și numai atâta a putut zice:

— Apoi, tu nevastă, drept ai avut. Dar ne-a ajuta și nouă bunul Dumnezeu.

În seara aceea, rugăciunea în casa săracului a fost mai lungă și mai ferbinte. A fost o rugăciune cu lacrimi și suspine, spusă de 7 guri flămânde. Se rugau Tatălui săracilor să aibă milă de ei, să nu flămânzească și la Crăciun. Apoi au adormit.

Noaptea un inger scoborâ din ceri și i-se arată în viz săracului. Era frumos și strălucitor în haina lui albă ca zăpada. Și-i spune: „Dumnezeu ți-a ascultat cu drag rugăciunea. Nu-ți pierde nădejdea, că El te va ajuta”.

Apoi pleacă ingerul și trece în vecini, în casa bogatului. I-se arată și acestuia în viz, și-i spune:

— Bogatule, e aici Crăciunul. Te-ai pregătit de sărbătoare?

Bogatul mirat și cumva înspăimântat de vederea ingerului, îi răspunde:

— Da, m'am pregătit.

— Dar cum și eu ce? — întreabă mai departe ingerul.

— D'apoi am tăiat 2 porci grași, 2 găște și câteva găini. Am măcinat 2 saci de făină de cea scumpă. Mi-am cumpărat vin de cel

bun și vinare, ca să am pe sărbători și eu și prietenii cari vor veni la masă. Femeia va face mâncări alese, colaci și mai multe feluri de bunătăți. Apoi, ca să zic, și de băine m'am îngrijit, să le am toate nouă la Crăciun.

— După eum spui — zice ingerul — ți-ai câștigat de toate. Dar totuși, ceva ai uitat.

— Ce să fi uitat? — se miră bogatul.

— Ai uitat să te asiguri că oare vei trăi la Crăciun, ca să poți folosi ce ai câștigat?

— Cum — să înspăimântă bogatul — doar sunt viu și sănătos, cum să nu le pot folosi?

— Trebuie să ății bogatule, că bunul Dumnezeu a hotărât ca pe mâine seară să-ți seară sufletul. Și aceasta înseamnă moarte.

— Vai de mine, — se tânguiește bogatul — scapă-mă, Doamne, nu mă si lua. Ce să fac ingeruș drag, învață-mă ce să fac, să nu mor așa curând?

— O singură cale de scăpare mai ai — îi răspunde ingerul. — Să faci o faptă bună și vei mai putea trăi.

— Făc bucurios ori și eu, numai să nu mor.

— Atunci ascultă — îi zice ingerul. — Măine, de către seară, să duci săracului din vecini jumătate din tot ce ți-ai câștigat de sărbători. Dar nu uita, jumătate din toate. Și să rogi pe sărac, să zică pentru tine și pentru iertarea păcatelor tale un Tatăl Nostru și o Măscătoare. Căci, nu uita, bogatule: un Tatăl Nostru a vecinului tău plătește mai mult ca toate bogățiile tale.

Pastoralele de Crăciun ale arhierilor noștri

Asemeni părinților buni pururea îngrijiți de fiii lor și cari nu uită ca prin sfaturile și poveștile lor să-i țină mereu pe drumul credinței mântuitoare, arhierii bisericii noastre au adresat câte o pastorală fiilor lor sufletești, de sfintele sărbători ale Nașterii Domnului.

I. P. S. Alexandru, mitropolitul Blajului, vorbește despre bucuria mare a acestei alese sărbători, arată, cum oamenii din pricina păcatelor lor nu l-au primit pe Hristos. Înșiră aceste păcate cari acoper sufletul omului, îi întunecă bucuria Crăciunului și-i închid calea spre mântuire.

I. P. S. Valeriu Traian al Orăzii în cuvintele pe cari le adresează păstorilor Săi le vorbește despre pacea și iubirea aduse de Hristos prin nașterea sa, despre păcatele cari împiedică răspândirea păcii în lume, arată că oamenii nu-l înțeleg și nu vreau să-l înțeleagă pe Hristos.

P. S. Iuliu arată credința și iubirea pe care trebuie, să o avem față de Hristos, mărirea pe care trebuie să i-o dăm ca unui Dumnezeu și împărat al păcii. Tălmăcește minunat înțelesul cântecului îngereșc »Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bunăînvoire«, cari numai în Hristos în învățătura și viața creștină pot fi.

Mereu îngrijat de turma Sa din Nordul Ardealului atât de hărțuită de dușmani, P. S. Alexandru al Maramureșului arată însemnătatea nașterii acestui Prunc dum-

Și ingerul s'a dus, lăsând pe b. g. tremurând de spaimă. Asum vă puteți închipui cum s'a sculat dimineața bogatul și cum s'a sculat săracul.

În ajun, de câtră seară, cam pe vremea când începe colinda, săraul iarăși ședea lângă foc cu ai lui. Se uitau la para focului și se gândiau la foamea și sărăciul lor. De-odată se deschide ușa și intră bogatul. Dar nu singur. După el câțiva servitori, încărcăți cu toate bunătățile. Fost-a acolo tot felul de carne, făina scumpă, colaci frumoși, mâncări alese, ba și câteva sticle de udatură bună. Apoi de ale îmbrăcămintei era câte ceva. Două țoale călduroase, cămăși, rochii, pânură, încălțări și câte și mai câte.

Și zice bogatul:

— Să nu te superi, vecine, că ieri nu te-am putut ajuta, dar vezi, multe măcazuri are omul... Ți-am adus acuma câte ceva, să aveți și voi de Crăciun. Dar te-ai ruga de ceva: Să zici un Tatăl Nostru și o Naștoare pentru mine și pentru păcatele mele. Și pleacă bogatul.

Ce bucurie în casa săracului! A sosit și la el Crăciunul și le-a adus de toate. Să-l fi văzut apoi pe toți, în genunchi, la sfântă rugăciune. S'au rugat frumos pentru bogat și au înălțat o rugăciune de mulțumire câtră bunul Dumnezeu, Tatăl săracilor, căruia i-s'a făcut mila de cele 7 guri flămânde.

Până aici ține povestea. Ce a mai fost, nu se spune. Doar o întrebare câtră cei cari au de toate la sfântul Crăciun: la vecini de voi, ori în satul vostru, nu este cumva vre-un sărac așa ca și cel din poveste, căruia să-i dați ceva și voi din ce aveți și să-i faceți parte de un Crăciun mai bun? Poate ingerul Domnului nu va cere așa repede sufletul vostru...

Pr. Cornel Paplu

nezeesc, care s'a făcut »piatra cea din capul unghiului«, întemeietorul bisericii celei adevărate, din care facem și noi parte și de care nu trebuie să ne depărtăm niciodată.

Despre darul cel mare arătat nouă prin venirea lui Hristos pe pământ, vorbește P. S. Ioan al Lugojului în pastorală Sa. Istoriște minunea nașterii Domnului și îndeamnă pe credincioși, să fie cât mai aproape de Dumnezeu prin viața și faptele lor.

Colindă

Să suiau la munte,*)
Hai linoi, linoi Doamne,
Trei păcurărași.

Și înaintea lor,
Hai linoi, linoi Doamne,
O turmă de oi

Cel mai mic a zis,
Hai linoi, linoi Doamne,
Haideți s'o luăm.

Tu de vei lua-o,
Hai linoi, linoi Doamne,
Not te om împușca

Voi de mi-ți pușca
Hai linoi, linoi Doamne,
Săpați-mi groapa.

În strungă de oi,
Hai linoi, linoi Doamne,
Și'n jocul de miet.

Când a prinde-a ninge,
Hai linoi, linoi Doamne,
Oile m'or plânge.

Fluerul cel drag,
Hai linoi, linoi Doamne,
Mi-l puneți la cap.

Băta mea cea luce,
Hai linoi, linoi Doamne,
Mi-o puneți de cruce.

Culeasă de: Olimpiu I. Barna
în ziua de 5 Ian. 1926.
Auzită dela Dorotei, rom din
com. Maieru jud. Năsăud.

*) Rândul întâi dela fiecare strofă se repetă.

Serbare școlară la Blaj

Liceul comercial român unit de băieți din Blaj, de sub conducerea p. director Iuliu Maior, a aranjat Duminecă 19 Decembrie o prea frumoasă serbare a pomului de Crăciun.

Serbarea a avut loc în localul liceului, fiind de față toți elevii și un numeros public, în frunte cu I. P. S. mitropolit Dr. Alexandru Nicolescu.

P. dir. Iuliu Maior într-o cuvântare arată rostul acestei serbări și scopul frumos pe care-l urmărește, ajutorarea săracilor.

Urmează apoi un frumos program din colinzi și datini bătrâne de Crăciun, din diferite regiuni ale țării

La sfârșitul serbării, în cuvinte călduroase și pline de simțire, Excelența Sa Înaltpreașfințitul Mitropolit Alexandru lămurește elevilor frumosul înțeles al bradului de Crăciun. Le cere să fie curați și pururea verzi sufletește așa cum numai bradul este, căci patria noastră este cerul și nu praful zilelor de pe pământ. După serbare s'au împărțit tuturor elevilor daruri de Crăciun.

Noaptea cea sfântă

— Legendă după Selma Lagerlöf —
de Pr. Prot. Harțog

A fost noaptea Crăciunului. Toți au mers la biserică, numai bunica și eu am rămas acasă. În toată seara numai noi singuri eram. Noi n'am putut merge la biserică, fiindcă eu eram prea tânăr, iară bunica prea bătrână. Și amândoi eram atât de supărați, că n'am putut merge la slujba cea sfântă și că nu ne-am putut bucura văzând luminile cele multe aprinse.

Cum ședeam astfel singuri, a început bunica a-mi povesti.

— A fost odată un om, care a ieșit în întunecul nopții, ca să ceară foc de undeva. A umblat casă de casă și în tot locul se ruga: Oameni buni, ajutați-mă! Soția mea a născut azi un copil și vreau să le fac foc, ca să se încălzească și ea și copilul.

Noaptea însă era târzie. Toți dormeau și nimeni nu-i răspundea. Omul însă tot mergea... mergea înainte. În fine observă, că nu departe se vede un foc. Se duce într'acolo și atunci vede, că focul este afară, pe câmp. O turmă mare de oi albe erau culcate și dormeau pe lângă foc și un păstor bătrân ședea acolo și privea turma.

Când omul, care căuta foc, a ajuns lângă oi, vede că trei câni mari erau culcați la picioarele păstorului. Toți trei s'au trezit, când se apropia omul nostru, și-au deschis gurile, ca și cum ar fi voit să latre, dar nici un glas n'au scos din gură. Omul vede că li se aburise părul pe spate, vede că dinții lor albi se lipesc la para focului și că vin la el. Simțete, că unul vrea să-i muște piciorul, altul mâna, iar al treilea sare la grumaz. Dar, ca și cum dinții, cu cari voiau să muște, n'ar vrea să li se supună și astfel omul nostru a rămas nemușcat.

Și acum omul voia să meargă mai departe, ca să caute foc, dar oile erau atât de multe și așa de des culcate, încât n'a putut străbate prietere ele. Și atunci omul a călcat pe spatele lor, și așa a mers câtră foc. Și să știți — imi spunea bunica — că nici o oare nu s'a trezit și nici una nu s'a mișcat.

Până aci a ajuns bunica cu povestirea ei, fără să zică nimis, dar acum aievea trebuia s'o întreb:

— Pentru ce nu s'au mișcat oile, bunică?

— Îndată vei ști — răspunde bunica și continuă povestirea.

Când omul a ajuns aproape de foc, păstorul se uită la el. Era om bătrân, îndărjit și aspru cu toții. Când vede, că străinul se apropie, apucă băta lungă și ascuțită la un capăt, care totdeauna li stătea la îndemână, când păzea turma și o arunea spre străin. Șuierând sboară băta prin aer, dar înainte de a lovi pe străin, îl ocolește și, șuierând și mai tare, sboară spre câmp.

Când bunica a ajuns până aci, iarăși o întreb: — Bunică, pentru ce n'a voit băta să-l lovească pe om? — Bunica însă, neabigând în samă întrebarea mea, continuă mai departe povestirea.

După aceea se apropie omul de păstor, și li zise: Omule bun, ajuta-mă și imi dă puțin jărtec. Soția mea a născut, are un copil și trebuie să fac foc, ca să o încălzească și pe ea și pe cel nou născut.

Păstorul mai bueros ar fi zis, că nu. Dar și-a adus aminte de câni, cari n'au mușcat pe străin, de oi, cari nu s'au trezit, de băta lui, care n'a voit să-l lovească și astfel s'a înfricat și nu cuteza să nu-i deie ceiașe cerea.

— Poți lua, cât îți trebuie! — răspunde străinului.

Fosul era tocmai pe afără. Nu era acolo nici o bucată de lemn, nici o creangă, numai puțin jăratic, și străinul nu avea nici lopată, nici ova vas, în care ar fi putut duce jăraticul.

Păstorul a observat aceasta și pentru aceea din nou îl îndemna: Poți lua, cât vrei! Și se bucura, că străinul și așa nu va putea lua din focul lui.

Omul însă se aplecă și cu mâna goală scoase puțin jăratic din cenușă, și îl pune în poala hainei lui. Și jăraticul când l-a prins nu l-a ars nici mâna, nici haina, așa că l-a putut duce, ca și cum ar fi fost ova auzi ori mere.

Acum a treia oară fatre de bunica:

— Bunică! Pentru ce n'a arătat jăraticul mâna și haina omului?

— Iadată vei ști! — răspunde bunica și își continuă povestirea.

Când păstorul, care era om rău și firetic, a văzut toate acestea, s'a mirat foarte.

— Ce noaptea poate fi aceasta, că căli nu murea, oile nu se tem, băta mea nu lovește și focul nu arde pe nimic? Il cheamă înapoi pe străinul, care a fost plecat și l-l întrebă:

— Ce seară e aceasta, că toți și toate sunt așa miloși față de tine?

— Eu nu-ți pot spune!... — răspunde străinul — Dacă tu singur nu o vezi! și pleacă grabit, ca să poată face foc cât mai lute și să încălzască pe muiere și pe copil.

Păstorul însă se hotărăște, ca să nu piardă din ochi pe străin, până când nu va ști, că ce însemnă toate aceste. Se scoală și merge după străin. Voia să știe, unde locuiește. Atunci vede păstorul, că străinul însă nici bordei n'are, ci soția și copilul nou născut sunt culcați într-o peșteră în care nimic nu este decât pereți goi și piatră.

Cugăta păstorul, că sărăciul copilului nou născut în peștera aceasta rece și umedă se va răci de moarte și, deși inima-i era de piatră, văzând acestea, i-a făcut milă și voia să ajute și el cu ceva pe copil. Iși desfășe sacul, ca-l avea în spăner, și scoțând din el o piele albă, moale de miel, i-o dă străinului și spune, ca să înfăure în ea pe copilul nou născut, care dormea.

Abia a arătat însă, că și el știe și vrea să se facă cu inima bună față de cei mândriți, și dintr-o dată i-a deschis ochii și a văzut lucruri de acole, ce până acum n'a putut să vadă și a auzit de acole, ce până acum n'a putut auzi.

Vădea, ca pe lângă ei stăteau niște ingerași cu aripi de argint, flăcări care aveau câte o harfa în mână și flăcări care cântă ca *azi ni s'a născut nouă Mântuitorul, care va răscumpra lumea de păcate*. Acum a înțeles, că pentru ce au fost toate așa voioase în noaptea aceasta și pentru ce n'a voit nimic și nimic să facă rău.

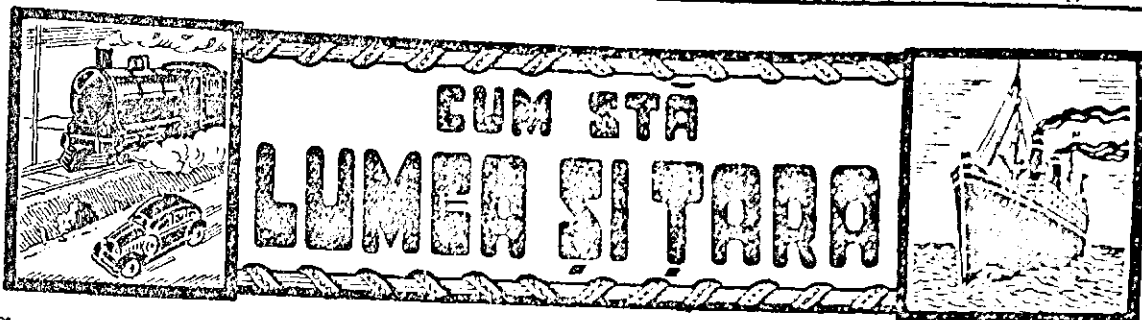
Dar nu numai pe lângă păstor erau ingeri, ci ori încotro privea, tot numai ingeri vedea. Acolo stăteau în peșteră erau sus pe deal și zburau prin aer. Cete și cete veneau și mergeau, dar toți se opreau pe o elipă și se uitau la copilul nou născut.

Așa de mare bucurie, veselie, cântare și muzică era în noaptea aceea întunecată, că el de când este n'a văzut și n'a auzit una ca aceasta. Bucuria lui așa de mare a fost, pentru deschiderea ochilor lui, că a căzut în genunchi și din toată inima a dat mulțumiri lui Dumnezeu.

Când a ajuns bunica cu povestirea ei până aici, a oftat odată și-i mi spunea:

— Crece a văzut păstorul și noi o putem vedea. În fiecare noapte de Crăciun zboară ingeri în jurul nostru, numai trebuie să avem ochi, ca să-i vedem!...

Și în urmă, gândește mâinile pe capul meu, afără bunica:



Cum au decurs alegerile — Spre o prelungire a războiului din China — În Spania situația aproape neschimbată — Chestiunea desființării „Gărzii de Fier” încă neterminată — Alegeri generale și în Rusia

Tara în timpul alegerilor

Deslănțuită lupta electorală încă înainte de depunerea listelor electorale, ea a fost din ce în ce mai înverșunată pe măsură ce s'a apropiat ziua alegerilor. Pretutindenea s'au ținut întruniri și manifestații. Șefii partidelor politice și candidații lor au făcut la declarații și promisiuni. S'au bătut cu pumnii în piept și s'au jurat că fericirea țării numai dela ei poate veni.

N'au lipsit, cum era și de așteptat în așa o frământare, nici încăierările și ciocnirile din ce în ce mai sângeroase cu morți și răniți de amândouă părțile. Multe întruniri au fost împrăștiate cu focuri de revolver și pături de puști, iar la București adunarea național-țărăniștilor a fost împiedecată cu gaze lacrimogene (cari provoacă lacrimi).

După aproape o lună de frământări, lumea se va liniști. Patimile deslănțuite vor amuți și ele, iar lucrurile vor intra în făgașul lor. Odată cu sărbătorile Crăciunului, pe întinsul țării noastre se va așterne pacea și liniștea, căci alegerile vor fi terminate. Când scriem aceste știri, ele sau și terminat.

După știrile pe cari le avem, au decurs în liniște, afară de județul Dâmbovița, unde s'au produs uşoare încăierări, potolite însă de armată. Alegătorii s'au prezentat la vot în număr destul de mare.

Până acum însă nu se cunosc decât rezultatele din 25 județe și nici acele în întregime.

Dăm aici rezultatul alegerilor din câteva județe din Ardeal.

În Târnava-Mică din cele 12 liste câte s'au depus, mai tare a fost lista guvernului cu 9043 voturi, celelalte partide au obținut următoarele voturi, național-țărăniștii 5228, Total pentru țară 2958, georgiști 612, național creștinii 792, partidul agrarienilor 828, radical țărăniștii 404, partidul german (sași) 1526, social-democrații 364, Maghiarii 2490, Evreii 241 și partidul poporului 117. În Sibiu, guvernul 19.170 voturi, național-țărăniști 5858, național-creștinii 1689, Total pentru țară 6607. La Alba liberalii 10.880, național-țărăniștii 11.354, Total pentru țară 8517.

Războiul din Răsărit

După mari lupte și vărsări de sânge, în cursul cărora au pierit peste 70.000 de

— Adu-ți aminte totdeauna, că aceste eu și te-am spus sunt tocmai așa de drept precum eu te văd pe tine și tu mă vezi pe mine. Și, ca să vedem, ceasce a văzut păstorul, au o face nice mulțimea lămpilor sau a luminelor, nice lumina lunii și a stelelor sau a soarelui, ci lucrul cel mai de căpetenie este să avem ochi, cari să vadă *mărirea lui Dumnezeu*.

chinezi, Nankingul a fost cucerit și Japonzii pregătesc intrarea triumfală a trupelor în oraș. Armatele chineze s'au retras în lăuntrul țării și se pregătesc de o rezistență (împotrivire) lungă.

Se vorbește că războiul cel mare se va desfășura de-acuma încolo și ce-a fost până acum a fost numai începutul.

Mareșalul Chiang Kai Shek lucrează la întărirea Chinei de Sud și cere poporului să poarte lupta până în sfârșit. Chinezii nădăjduiesc, ca printr'un război de lungă durată, să slăbească puterea Japoniei și să învingă. Puterea noastră, a declarat mareșalul, stă în satele de pe întreg cuprinsul întinsei noastre țări.

De altă parte Japonzii îngrămadesc în continuu trupe în China de mijloc și au o puternică flotă pentru a deslănțui un mare atac asupra Chinei de Sud.

Căderea Nankingului a produs mare supărare la Moscova. Bolșevicii se tem că China înfrântă de japonezi va fi atrasă în puternica alianță Berlin-Tokio și va fi un sprijin al japonezilor în lupta împotriva bolșevismului.

O întorsătură neașteptată în luptele din Răsărit

În zilele trecute mai multe vapoare americane de marfă și un vapor de război au fost scufundate de avioanele japoneze, iar de-alungul Fluviului Galben s'au produs mai multe atacuri împotriva vapoarelor engleze.

Știrea aceasta a produs mari nemulțumiri în Anglia și America și sunt tot mai mari temerile, ca lucrurile să nu ia o întorsătură grea. Deși guvernul japonez s'a arătat gata să facă reparațiile cuvenite și și-a exprimat părerile de rău pentru greșelile făcute, americanii sunt nemulțumiți. Se așteaptă ca însuși împăratul Japoniei să facă lucrul acesta.

Luptele din Spania

Gerul și viscolul mare din ultimul timp au stânjinit mult luptele de pe front.

În sectorul Ternel bolșevicii au deslănțuit un puternic atac împotriva naționaliștilor.

Trupele generalului Franco pătrund tot mai mult pe teritoriul bolșevic și se spune că în curând tot pământul bolșevic va fi tăiat în două. Naționaliștii au hotărât închiderea granițelor dinspre Franța și Portugalia, în vederea mării ofensive pe care o vor deslănțui în curând.

În legătură cu desființarea „Gărzii de Fier”

Mare valvă au produs în frământarea din ultimele zile declarațiile pe care dl Titulescu le-a făcut în chestiunea desființării „Gărzii de Fier”. Cum era și de aș-

teptat, liberalii deși ocupați cu alegerile, s'au grăbit să-i răspundă. Întâi a fost o scrisoare a dlui Grigorie Duca, fratele fostului prim-ministru I. G. Duca, apoi o scrisoare a miniștrilor din 1933. În amândouă scrisorile se spunea că principalul autor, acela care a cerut desființarea »Gărzii de Fier«, a fost dl N. Titulescu, și nu partidul liberal cu I. G. Duca și că ceea ce a declarat dl Titulescu este neadevărat.

Dl Titulescu le-a răspuns din nou, zicând că toți susțin un neadevăr și cearcă să-l învinovățească numai pe Dsa.

Alegeri generale în Rusia

Dela răsturnarea țarismului, acestea sunt primele alegeri generale cari se fac în Rusia. Cele mai multe voturi le-au avut bolșevicii, apoi așa numiții independenți.

Noul parlament bolșevic va avea 855 deputați comuniști și 288 independenți.

Vizita dlui Delbos în Cehoslovacia și Jugoslavia

a continuat în tot cursul săptămânei trecute. Rezultatul întrevederilor a fost din cele mai îmbucurătoare.

Amândouă aceste țări au asigurat pe trimisul Franței de neclintita lor prietenie și alianță. Dl Delbos a și sosit deja acasă la Paris.

De 20 de ani fără Dumnezeu

La 7 Noemvrie al acestui an s'au împlinit 20 de ani, de când Rusia, nenorocita de Rusie, nu mai are Dumnezeu adecă cetățenii n'au voie a se mai ruga lui Dumnezeu. De 20 de ani copiii ruși nu-și mai pot zice rugăciunile, de 20 de ani mamele ruse nu-și mai pot învăța copiii lor să zică rugăciunile, de 20 de ani tații ruși n'au voie să se închine.

Cu toate că articolul 124 al constituției (legea de căpetenie) bolșevice spune că oricine poate să urmeze religia care-i place, 15 mii de agitatori fără Dumnezeu cutrieră țara și în fiecare an sunt înscrși cel puțin un milion de tineri în liga celor fără de Dumnezeu.

Această ligă a celor fără de Dumnezeu a primit anul trecut ajutor dela stat 26 milioane de ruble, și i-se dă voie să țină în fiecare școală câte ore vrea la săptămână, în cari să vorbească tineretului împotriva lui Dumnezeu. Această ligă cheltuia până acuma cam 800.000 de ruble cu propaganda în străinătate, începând cu anul acesta și-a înscris în buget 1.300.000 ruble pentru acest scop.

Încă din 15 Noemvrie 1937 această ligă lucrează din răpuzeri împotriva sărbătorii Crăciunului. Și anume se vor ținea 28.000 de conferințe, în fiecare cinematograful, se vor arăta icoane potrivnice Crăciunului, la radio se va vorbi zilnic împotriva sărbătorii, iar pe pereții caselor se lipesc afișe în cari își bat joc de Preacurata, numindu-o femeie imorală; de Isus, numindu-l copil din flori, și de sf. Iosif, numindu-l om fără rușine. Pe străzile orașelor vin, din duminică în duminică, cară mari, pe cari o femeie stricată o reprezintă pe Preacurata, un țigan spurcat pe sf. Iosif, iară un copil din flori pe Isus.

Cuvine-se ca noi, cari ne scârbim de atâta răutate, să mergem cu atât mai cu drag la biserică în aceste zile sfinte și să ne rugăm pentru nenorocii de țărani ruși, cari cred și astăzi în Dumnezeu, dar n'au voie să meargă la biserică. Să zicem pentru acești nenorocii, din tot sufletul nostru, câte un »Tatăl nostru« și »Născătoare«.

In loc de lumânare pe mormântul lui Alexandru Lupeanu-Melin

Răsar aceste întârziate rânduri, pentru alții și nu pentru cel căruia-i sunt închinat... Migesc sfioase, abia, când idolul lor e de mult în mormânt, când țărâna locuinței de veci s'a răcit, a înghețat. Când jalnicul ecou, sfâșietor de trist, al clopotelor din vechiul turn al catedralei din Blaj s'a stâns, când icoana coșciugului, îngropat între flori, începe a se îndepărta din gând, a se șterge din amintiri, când tot mai aproape de vadul uitării e acel lung șir de bătrâni respectabili, bărbăți, femei, tineri și tinere cu gânduri cernite cari păseau în ordonată coloană de marș funebru, petrecând la lăcașul veșniciei pe acela, care, răspundea la acel nume popular, cunoscut de toată lumea cărturărească, pe Alexandru Lupeanu-Melin.

Prinos aduc destinului, — sorții, — care în aceea după amiază de toamnă mehorită, mi-a împins pasul spre palatul »Astrei«, din Sibiu, — unde de atâtea ori ne-am strâns mâna și ne-am vorbit — de pe a cărui fruntar adia acum, zăbranicul, vestitor de duioasă despărțire...

Mă gândesc, cum m'am gândit în atâtea rânduri, cu câtă ne mpăcare, trebuia totuși să mă impac, dacă aș fi luat știre de prea timpurie-i trecere din viață când soartea-mi hărăzea alt drum, spre alte pământestești chemări?

Așa am putut lua știre de voia Domnului, de a ni-l lua, când mulți, foarte mulți prieteni, cunoscuți, stimători și adoratori ai scrisului său, se așteptau mai puțin. Și-am alergat, a doua zi la Blaj, să-mi aplec capul în fața razei cu osmintele-i pământestești. L-am găsit în mijlocul Catedralei, sub un dâmb de crini și flori, înconjurat de oameni îndoliați, sfârșiți de plâns. Bănuiam că-i sunt frații, rudele și prietenii... M'am retras în colțisorul părerii de rău și-am ascultat prohodul izvorător de lacrimi și de dureri prietenești. Căci, cu toată distanța dintre noi: etate, cultură, bună-tate și alte o mie de însușiri, cari pot deosebi pe om de om, Alexandru Lupeanu-Melin mi-a fost și mie prieten, cu a cui prietenie m'am putut lăuda.

Ne-am cunoscut, abia, după răboiu, prin anul 1920, cu ocazia unei excursii făcută de răposatul împreună cu actualul director al Școlii Normale din Blaj, Domnul Dr. Coriolan Suciu, în comuna-mi natală Orlat, conducând o numeroasă echipă de cercetași. Mi-aduc aminte că de cum picase vestea în sat, ne-am făcut luntre și punte, toți intelectualii fruntașului sat grănițeresc, ca Blăjenii să se simtă bine și ca la ei acasă, între noi.

Seara, ca răsplată a bunei primiri, elevii au aranjat o mică producțiune teatrală în școala satului, la care am invitat publicul, întors din câmp obosit și cu noaptea'n cap prin batere de tobă.

Mi-e proaspătă în amintire încă sdroaba de-a găsi o a doua ieșire de pe scena improvizată din »lepedeie« și »covoare«, când s'apropie de noi profesorul Lupeanu, care, fără să mai stea pe gânduri a croit din două scânduri și o fereastră, cea mai naturală și igienică (sănătosă), ușă, care da în curtea largă și aierisită a școlii, în loc de salonul cu mătăsuri și canapele.

După producțiune s'a învuiat câteva ceasuri de joc, de adevărat joc românesc: învățite, hore, sârbe și altele. Și s'a încins, sub ochii cercetători ai profesorilor și ai părinților, un joc, — între »diecii Blajului« și durdulele țărănuțe ale Orlatului, un joc cum n'am mai văzut până atunci școala pentru care mult au ostenit orlățenii, în-sufleții de îndemnurile părintelui Agărbiceanu. După »diecii« au fost duși la primitoarele lor gazde, pentru a se odihni, și pe când zvăpăiatele țărănuțe se visau în brațele domnișorilor dela Blaj, noi, câțiva inși, am întârziat împreună cu cei doi oaspeți, la o masă prelungită până de către

ziua. A fost o cină nu prea încărcată cu bunătăți nici prea stropită cu beutură, dar împodobită cu ceva mai de preț: cu începere de prietenii, cu schimbări de idei, cu istorisiri și aduceri aminte duioase, cu glume și povestiri, pe cari le-am fi tot ascultat ca pe o muzică plăcută. Căci Lupeanu-Melin era un neîntrecut povestitor. Când se pornea pe vorbă, nu era chip să te poți smulge cu una cu două de lângă el.

Atunci și între astfel de împrejurări am cunoscut pe Alexandru Lupeanu-Melin. Atunci a știut Lupeanu să-mi sgândărească dragostea, aproape adormită pentru Blajul copilăriei, atunci a știut aprinde fitilul ambiției, îndrăgându-mă cu scriul spre paginile »Unirei Poporului«, înghițându-se cu gândul, că-l voi putea duce până la strălucirea scrisului său, pentru a-i fi poate de folos. Atunci a știut Lupeanu șterge nemulțumirea — una singură — din sufletul meu, de-a nu-i fi putut ierta Blajului, — Blajului marinitos de pe vremuri, — întinderea unei mâni de ajutor, în formă de stipendii (bursă), cu toate încercările repetate, an de an. Atunci, sub puterea îndemnelor sale, vrăjit de farmecul privirilor galeșe ale conaștenilor mele furișate de sub păsturile negre, spre »domnișorii Blajului«, m'am lăsat prins, trimițând »Unirea Poporului« pe »Fata santorului...«, după care au urmat altele și altele, așa cum am știut și m'am priceput.

Deși om măsurat la vorbă și agărcit în lăude, a scăpat atunci un cuvânt, care mă face să roșesc și acum până după urechi.

Pentru a mă îndupleca să scriu pentru »Unirea Poporului«, a început a fi darnic în laude, pe cari, cred, le-a fi regretat mult în viața de mai târziu.

— »Nu vezi, că ne putem număra pe degete cei cari știm scrie pentru popor?«

Și între câteva nume alese de adevărați scriitori, a vârât și pe a celui ce semnează acest prinos de întârziată aducere aminte. Și asta chiar în zilele când un »analfabet cu gecală« se împiedeca de modestul meu scris.

Cât a ținut Lupeanu-Melin, să mă aibă împreună lucrător la »Unirea Poporului«, se poate vedea din următoarele rânduri abia la câteva luni după ce ne-am cunoscut.

Cred că nu întunec memoria celei ce a scris-o, publicând-o pentru cetitorii dragi ai »Unirii Poporului«. Sună scrisoarea

Blaj, 8 Sept. 1920

Stimate Domnule Olariu,

M'am gândit de multe ori să Vă scriu și să Vă arăt mulțumirea noastră deplină pentru colaborarea D-Voastră prețioasă la »Unirea Poporului«, dar în cursul verii am fost mai mult pe drumuri de cât acasă. O fac acum și Vă rog să continuați a ne scrie, iar noi, după foarte modestele mijloace, cari ne stau la dispoziție, vom căuta să răsplătim și materialicește munca D-Voastră. Ultima foiță, pe care o tipărim în numărul din săptămâna aceasta, e frumoasă și plină de simțire. Despre Blaj se scrie astăzi așa de rar, așa că șirele D-Voastră sunt o pernă bună și pioasă pentru atmosfera ce trebuie să o aibă acest vechiu centru de cultură și de simțire românească. Așteptăm acum să vie Leii cei noi și vom trimite și la Orlat ceea ce ne permit cam slabele noastre finanțe.

Primiți salutări călduroase din partea redacției întregi

A. Lupeanu prof.

Și au urmat alte și alte rânduri, tot mai prietenești, mai simțite, fiecare călind câte-o zălă în lanțul bunei înțelegeri.

În anul 1928, fiind numit director al orfelinatului Principele Mircea din Sibiu, unde se cerea o muncă și o supraveghere continuă, am început cu scrisul pentru „Unirea Poporului”. Când în 1934 am părăsit acel loc de grea răspundere, cel din urmă lucru a fost, să înod firul rupt al colaborării, trimițând ceva pentru „Unirea Poporului”, ca răscumpărare a celor câteva sute de Lei, trimiși de Lupeanu într-o strămtoare financiară, cauzată de o răsbunare politică.

Iată ce-mi răspunde Lupeanu-Melin la aceea revenire:

Blaj, la 15 Oct. 1934

Dragă Domnule Olariu, începuturile anului școlar la două școli, pe cari le conduc, m-au împiedecat până acum să Vă mulțumesc pentru gestul frumos și înduioșător ce-l faceți față de „Unirea Poporului” amintindu-Vă zile de tinerețe, când ați fost și D-V. printră unul dintre stâlpii ei. Acestea reînviată simpatii Vă onorează foarte mult și cred că se vor bucura și cititorii, cari nu se poate să Vă fi uitat. Schițele trimise le vom păstra și utiliza după împrejurări. Vom trimite și foaia. Cu vechea dragoste

A Lupeanu-Melin

În anii din urmă ne întâlnim mai des, atât în Blaj, cât și în ședințele Comitetului Central al Astrei, la care Lupeanu a ținut mult și pentru care a lucrat și mai mult.

La fiecare întâlnire, Lupeanu îmi cerea să-i scriu pentru foaia lui dragă, pentru „Unirea Poporului”. „Scrie, scrie”, îi era cuvântul de bun întâlnit și de bun rămas.

— „Vă e ușor să-mi cereți să scriu,” am îndrăznit să-i răspund odată, — „dar dac’ai ști ce harababura și răsturnare de casă și ce schelălăit îmi aranjează copilașii, m’ai ierta și nu mi-ai mai cere să scriu”.

— „Te fericese că ai copii”, mi-a răspuns îndesat Lupeanu. Și în tăcerea ce a urmat, în gândurarea de-o clipă a frunții sale late și bombate, mi-se părea că descoper o părere de rău, o amintire oarecare, de care nu vrea să-și mai aducă aminte.

C’am fost drept sau greșit în judecată, cine-ar fi putut-o ști?

— „Scrie-mi despre nădrăvăniile lor” rupse tăcerea glasul de gurdună al lui Lupeanu, „Mai bună judecată găsești la ei, decât în viața multor oameni de astăzi cari se țin cuminiți”.

În Septemvrie, fiind cu afaceri la Cluj, am aflat de starea-i disperată.

Un coleg m’a înduplecat să nu-l vizitez, fiindu-i ceasurile vieții numărate.

Am ascultat de coleg, dar are să-mi pară rău toată viața. Să mai fi putut strânge mâna aceluia, de care nu mă lega alt interes, decât de-a fi un modest colaborator în greaua muncă, de-a fi adevărat luminător al poporului. Adevărat dascăl al Blajului.

Aibă-și cununa fericirii pe ceea cealaltă lume!
Petrea Dascălul

Tristul sfârșit al unei femei. Un sfârșit cu adevărat trist a avut femeia Maria Popovici din com. Dambrava. Nápraznica ei moarte a zguduit adânc pe toți locuitorii acestui comune. După ce făcuse focal lângă un ceain cu apă, obosită de prea multă alergătură, blata femeie a adormit lângă el. Fiind prea aproape, în timpul somnului hainele i-au luat foc și nenorocita femeie a murit arsă de vie, fără să-i putea ajuta cineva.

Cel mai frumos dar de Crăciun

Este un abonament la „Unirea Poporului”, un „Calendar dela Blaj”, ori una dintre „Cărțile Bunului Creștin”, scrise de p. prof. Iulia Maior.

Craii lui Gilda

Au venit trei crai frumoși
însă nu pe cai spumoși
ci-au venit pe jos... așa
cum steaua le arăta

Și după multe dovezi,
chinuri pe cari nu le crezi
tot mergând și întrebând
unde-i Mielușelul blând...?

Zorile s’au înroșit
de sângele risipit,
steaua s’a ascuns din drum,
ce vor face ei acum?...

Iată însă în fața lor
e staulul boilor,
iar în iesle un copil,
cu păr blond și ochi d’April...

În jurul Lui strălucea,
soarele pe frunte-i sta;
un crai ramură-i dădu,
iar El, cruce o făcu...

Toți atunci s’au minunat
până jos s’au închinat,
că aflat-au în sfârșit,
pe Mesia mult dorit...

Vasile Flueraș

Crăciunul lui Ionuț

Era ajunul Crăciunului. Fulgi de zăpadă cădeau încet și monoton, acoperind străzile și casele cu o pânză albă și molatecă.

Ținându-se strâns de poala mamei, un copil, cu hainele atârând în zdrențe pe trupșorul slab, își făcea cu greutate loc prin mulțimea grabită. Fața lui, galbenă și suptă, se ridica din când în când cu greutate, și ochii lui se uitau cu durere la femeia, în zdrențe și ea, care se strecura rușinoasă, prin mulțimea în blănuri, ce arunca priviri disprețuitoare celor doi cerșetori.

Ajunseseră la o casă mare cu etaj, unde femeia îmbrânci repede copilul pe poartă înăuntru și amândei se îndreptară cu pași mari, spre ferestrele luminate, în fața cărora fo mulțime de colindători așteptau să poată îndruga pe furie cele câteva versuri de laudă, ca apoi să se bată și să se îmbrâncească pentru cei 2—3 Lei ce li-se aruncau.

Femeia străbătuse toată această ceată de bătăuși și ajunsese cu anevoință la ușa bucătăriei, unde intră sfioasă:

— Sărut-mâna!... Doamnă bucătăreasă, te rog cheamă puțin pe coconița și spune-i că a sosit lelea Diftă, că știe cuconița de ce-i vorba.

Bucătăreasa se mișcă greoaie, îmbrâncind pe copilul ce-i stătea în cale și care se uita spăimos la bogăția ce o vedea. În odaie se auzi vocea bucătăresei, ce chema pe doamnă și o voce de copil strigă voios:

— Măicuță, și eu vin. Vreau să-i arăt copilului pomul meu și jucăriile mele.

Ușa se deschise și copilul năvăli înaintea mamei, să-l ia de mână pe Ionuț al Diftăi, când deodată se opri în loc, rămânând cu mâna lângă mânușele vinete de frig ale lui Ionuț.

— Măicuță, el de ce nu se îmbracă frumos ca mine?

— Nicușor dragă, Ionuț nu are bani. Nu toți oamenii au bani ca noi.

— Da Moș Crăciun de ce nu-i aduce și lui haine? Moș Crăciun la copiii săraci nu le aduce jucării?

— Ba da, Nicușor, însă poate i-s’au terminat banii și lui Moș Crăciun.

Doamna termină de vorbit cu Diftă și intră, urmată de copil, în cameră, în timp ce din ochii Diftăi, două lacrimi se prolinseră încet la vale.

Dumnezeule, cu ce ți-am greșit? De ce copilul meu trebuie să umble în adrență, pe când alții sunt așa de bogați?

În casă, Nicușor căzu plângând la picioarele mamei.

— Mamă, mi-e milă de Ionuț. Moș Crăciun mie mi-a adus prea multe jucării. Eu vreau să-i dau și lui Ionuț.

Doamna Coman îl sărută, zâmbind fericită, în timp ce din ochi lacrimile de bucurie-i curgeau șiroaie:

— Lasă, Nicușor, mâine o să capete și Ionuț pom.

Noaptea trecuse și zorile dimineții se iviră și în casa săracioasă a lelei Diftă. Jăratecul din sobă se stinsese de mult și într-o oală cu apă ace mici de ghiață se uitau parecă răzând drăcos și bătându-și joc de cărbunii cari fuseseră învinși și de ultimele șiroaie de căldură, ce se străcurau sfioase printre crăpăturile de coperiș.

Boc, boc, boc! — se auziră trei bătăi în ușă. Lelea Diftă se sculă încet de lângă copilul ce dormea tremurând și, ștergându-și lacrimile, deschise ușa. Afară nu văzu pe nimeni. În depărtare doamna Coman mergea grăbită împreună cu copilul. Când să intre, se împiedecă de un obiect. Era un pom mic de Crăciun, încărcat de bomboane și de pachetele. Lângă Moș Crăciunul de hârtie, atârneau voioase două hârtii de cinci sute și o scrisoare, în care se vedeau niște măzgălituri mari și la urmă era iscălită „Nicușor”, cu niste litere pe cari abia le puteai descifra. Diftă înțelesese tot. Moș Crăciun se îndurase și de copilul ei.

Mugurel

Dumnezeu nu bate cu băta!

Înainte cu 14 ani cititorii poate-și mai aduc încă aminte, avocatul Breda din Dicioșmărtin a fost omorât, cu prilejul unor alegeri, de către primarul din Subpădure, o comună din apropierea aceluia orașel. Primarul s’a predat de bună voie jandarmeriei, care, la rândul său, l-a predat parchetului, iar tribunalul l-a osândit la 2 ani temniță. Zilele trecute același fost primar a fost și el omorât, în același sat, și chiar și în aceeași grădină, tot cu prilejul alegerilor, fiind lovit în cap cu o săcură, de către un consătean al său, care avea alte păreri politice.

Același preot, care ni-a povestit nenorocirea de mai sus, ni-a arătat, cum un anumit Trămbișăș Vășile din Vaida Recea, județul Făgăraș, s’omorât, înainte cu vreo 30 de ani, pe un om. A fost și el osândit și și-a ispășit pedeapsa în vestitele temnițe dela Gherla, făcând 3 ani de pocăință. Sosit acasă, la câțiva vreme, omul nostru cade la pat, lovit de gută sau damblauă. Nu mai puțin de 24 ani a stat nenorocitul pe pat și-i era înclăștă gura, de numai ca mare greutate i-se putea da cu lingurița de mâncare. Și oricât s’a rugat de Dumnezeu, să-i curme odată firul vieții, nu s’a milostivit, ci l-a lăsat să-și facă purgatorul aici pe pământ.

Mi-am adus aminte, auzindu-le acestea, de Cartea Facerii, scrisă de Moise, unde, la descrierea crimei săvârșite de Cain, a zis Domnul către Cain: „Ce ai făcut? Glasul sângelui fratelui tău strigă către mine din pământ.” (4 10), de cuvintele Domnului, adresate către Noe: „Și voi cere viața omului și din mâna omului, din mâna fratelui său. De va vărsa cineva sânge omnesc, sângele aceluia de mâna de om se va vărsa.” (Cartea Facerii 9, 6) și de cuvintele Mântuitorului spus către sf. Petru: „Întoarce sabia ta la locul ei, căci toți cei ce iau sabia de sabie vor muri.” (Matei 26, 52).

Dumnezeu, într’adevăr, nu bate cu băta!

Incrementarea în obicei

de pâr. Ion Agârnicianu

Păstrarea cu îndârjire a datinilor bune strămoșești e una din țările neamurilor. Ea aduce trăinicia lor în lume, prin faptul că nu le lasă să se amestece cu neamuri, cari au alte obiceiuri.

Dar lucrul acesta e adevărat numai în ceea ce privește zestrea sufletească a popoarelor. Feliul lor de a luea, de a-și agonisi traiul trebuie să se asomodeze la lipsurile vremilor și să se folosească de aceleași mijloace de lucru, de care se folosesc și alte neamuri. De multe ori vremile silesc pe oameni să facă așa. Azi, de-o pildă, nime nu mai face călare, cu căruța sau pe jos un drum de o sută de kilometri, când are trenul la îndemână. Nime nu mai macină grâul la rânița străbună, când are mori de apă și cu motoare. Cel care ar ținea la obiceiul străbun, ar rămâne nu numai de râul lumii tuturor, ei și conda satului și sărătosul pământului.

Căștigarea pâinii de toate zilele a ajuns o întrecere între oameni și între popoare. Azi acel popor ajunge în frunte, care poate produce mai mult și de mai bună calitate, fie în agricultură, fie în industrie. Miata omenească a ieșit, în cursul timpurilor, o mulțime de unelte prin care munca se face mai ușor, și mai bine, se cruță puterea omului și puterea animalului, se cruță timp. Dacă un popor nu vrea să știe și să se folosească de aceste unelte, el va produce mai puțin, de mai proastă calitate și în timp mai lung, același lucru pe care cel ce se folosește de invențiile nouă îl produce mai repede, mai mult și mai bun.

A încerca aisi în obiceiul rămas dela strămoși, e o mare pacoste, și o mare primejdie. Pentru că îți spuci alte neamuri înainte și ajungi atârătoare de ele, în robia lor.

De-o pildă țările în care cei mai mulți plugari și proprietari de pământ cresc și

mașini agricole, produc ieșit și ieșit mai mult și mai ieftin, decât acelea în care țărani nu vor mai și nimic din plugul strămoșiu și grapa primitivă. Pe alături aici grapa nu se folosește. Cu trenurile și corăbiile de azi bucată se aduc cu ușurință din aceste țări, se vând ieftin, și la prețul lor trebuie să vândă și plugarii cari muncesc greu, îndelungat, dar fără cap.

În vremea războiului celui mare am văzut în Ucraina, marșate moldovenești, cu 10—15.000 de locuitori, în cari am aflat toate mașinările de azi pe cari le folosesc popoarele luminate în agricultură. În fiecare uliță sunt 3—4 tovarășii din plugari de acolo, cari le-au cumpărat și le folosesc la olărit. Ei au spus și au luat pildă dela coloniști, germani din apropiere.

E deosemena sunoscută că în Ardeal și Banat, unde românii trăiesc de mai multă vreme cu germanii, pământul se lucrează de către români cu mult mai bine decât în alte țări.

În ce privește mijloacele și uneltele de câștig și muncă, încercarea în obiceiul rămas din bătrâni e un mare păcat național.

Și e mare mirare că și azi, în multe țări, se lucrează pământul cu înainta cu sute de ani în război românii au văzut multe țări înaintate. Dala război încoace toate serviciile agricole cu personalul lor, Camerele de agricultură arată, prin nenumărate conferințe și îndemnuri, ce trebuie făcut. Stau pildă fermele model. Stau la îndemână băncile populare și cooperativele, cu ajutorul cărora se pot aduce nouile unelte de muncă, mașinările folosite de alte neamuri.

Totuși mulți români se mișcă greoiu de tot. Nu vor să înțeleagă. Și rămân în coadă. Dar rămân nu numai ei ei, țara însăși.

Ar fi timpul, să ne deșteptăm cu toții! Să nu fie prea târziu!

Un om — singur în acest fel!

Am arătat iubitorilor noștri cititori, în câteva numere ale acestei foi din vară, despre uriașele înfăptuiri într-o viață de om muncitor, cinstit și marinos.

Voiu arăta acum lumii cititoare și celei de bine, ce anume ajutoare și fundațiuni a făcut eroul subiectului nostru, distinsul român și creștin unit, Domnul Iuliu V. Albini din Zlatna.

Deodată cu începerea minieritului de aur, în 1889, din mult-putinul venit nu și-a nitat de sionul Domnului care este biserica.

1. În luna Aprilie 1889, a donat sf. Paști la biserica gr. cat. Zlatna și un Liturgier nou 50 fl.
2. 1900 I. April, bis. gr. cat. Zlatna sf. Paști 50 »
3. 1901 » » » » » 50 »
4. 1902 » » » » » 50 »
5. 1902 » » ortod. » » » 50 »
6. 1903 » » » » pt. renov. 100 »
7. 1903 » » gr. cat. » sf. Paști 50 »
8. 1904 » » » » » 100 »
9. 1905, în Mai, donație Reuniunii Femeilor gr. cat. din Zlatna 64 »
10. 1906, April, bis. gr. cat. Zlatna sf. Paști 50 »
11. 1907 » » » » » 250 »
12. 1912 » » » » » 50 »
13. 1912 Mai, procurarea la bis. gr. cat. Zlatna, disc, steluță, clopoțele pe altar, cărți, etc. 500 »
14. 1912 Oct. ptr. aeroplauul lui V. Vlaicu 100 »
15. 1912 » » fondul ziariștilor români 150 »
16. 1910 în Mai, fond. cult. Arhidiecezan Blaj 500 »
17. 1913, April, bis. gr. cat. Zlatna, sf. Paști 50 »
18. 1913 » » » » » 50 »
19. 1913 » » Școalei confes. rom. Șoimuș-Bistrița-Năsăud 40 »
20. 1913 Sept. ajut. bis. ortod. Săcărâmbu 100 »

21. 1913 Oct. » » » Stenea Tr. m. 50 »
22. 1914 April, bis. gr. cat. Zlatna sf. Paști 50 »
23. 1914, Mai, Asoc. Transilvania, ajutor 200 »
24. 1914 » Fondul de Teatru Român 200 »
25. 1915, April, bis. gr. cat. Zlatna, sf. Paști 50 »
26. 1915 Iunie, Capelei române Viena 50 »
27. 1915 Iulie, coloniei române Viena ptr. soldații români răniți 50 »
28. 1916 Ianuarie, Orfelinatul din Sibiu 50 »
29. 1916 Aprilie bis. gr. cat. Zlatna, sf. Paști 50 »
30. 1916 Iulie, „Hadizászószög“ Budapesta 30 »
- 31 1916 » oesztereichischer Flottenverein Viena 20 »
32. 1916 Iulie, „Nemzeti áldozat készség szobra“ — Budapesta 10 »
33. 1917 Aprilie, b. s. gr. cat. Zlatna, sf. Paști 50 »
34. 1918 » » » » » 50 »
35. 1918 Dec. Fond. la com. Valea-Dosului 5000 »
36. 1918 » Bisericii ortodoxe Zlatna 500 »
37. 1919 Aprilie, bis. gr. cat. Zlatna, sf. Paști 200 »
38. 1922 Nov. Ambulatoriului policlinic de stat, Zlatna 5000 Lei
39. 1923 Ianuarie, bis. gr. cat. Zlatna, pentru trei clopote: unul de 408 kgr., altul 120 kgr. și altul de 50 kgr. precum și reparații 100 000 »
40. 1923 Apr. bis. gr. cat. Ruda un clopot 5.000 »
41. » » » » Zdrapți, reparație și clopote 5.000 »
42. » Apr. bis. gr. cat. București, reparație și clopote 5.000 »
43. 1923 Mai, Bisericii ortodoxe Baia-Mare 1.000 »
44. 1923 Iunie, Spitalului A. S. R. Princip. Elena — Abrud 40 »
45. 1923 Iulie, Bisericii gr. cat. Zlatna, fundație pentru sf. Paști, ca anual să fie asigurați așa: Preotului local să slujească sf. Paști 2000 Lei, cantorului I 300 Lei, cantorului II 200 Lei, crâșnicul 100 Lei, clopotarului 100 Lei, prescurarilor 100 Lei și maestrului îndreptat cu datul salvelor de treasuri

iar 100 Lei. Fundație aprobată de Sf. Mitropolie a Blajului cu N. 5859-1923		100.000 »
46.	1924 Mai, bis. gr. cat. Feneș, ajutor	5.000 »
47.	» Iunie, nenorocit. Ioan Morar Zlatna	100 »
48.	» Sept. Bis. gr. cat. Cetea	1.000 »
49.	» Oct. » ort. Vaca (pl Brad)	50 »
50.	1925 Martie, ord. călg. Franciscan. Hațeg	40 »
51.	» Iulie Bis. gr. cat. Lonea	5.000 »
52.	» Nov. » (?) Stana-Cojocna	20 »
53.	» » Albumul de autografie V. Popa	100 »
54.	1926 Iulie student. Sim. David-Bucium	100 »
55.	» Aug. bis. ort. Valea-Mic. Pătrângeni	1.000 »
56.	» Nov. » » Remeti	50 »
57.	» » » » Uibărești-Hunedoara	20 »
58.	» » » » Galați-Alba	200 »
59.	» Dec. » » Huiedin	20 »
60.	1927 Aprilie, cerc. studentesc „Alba Iulia“ din București	500 »
61.	1927 Oct. tânărului Em. Porcariu din Valea Dosului ptr. continuarea stud.	500 »
62.	1928, Ianuarie, bis. ort. Domosul-Cluj	100 »
63.	» Aprilie » » Bologa	200 »
64.	1929 Ianuar » » Vișag	200 »
65.	1930 Mai, bis. ort. Baia de Criș	200 »
66.	1931 Ianuarie bis. ort. Dretea	100 »
67.	» Iunie » gr. cat. Săncraiu	100 »
68.	» Iulie ajutor tuberculosului Liviu Dragomir	1.000 »
69.	1931 Dec. ajutor pentru șomeri	100 »
70.	1932 Mai bis. ort. Dăngul mic-Cluj	100 »
71.	» Nov. » gr. cat. Cib, 2 feșnice	4.000 »
72.	» » » » Zlatna 2 prapori	12.500 »
73.	1924 Ian. Asoc. „Agra“ membri pe viață	2.000 »
74.	» Aug. bis. gr. cat. Zlatna pentru o dăjii bisericești	9.000 »
75.	1924 Aug. bis. gr. cat. Cut	5.000 »
76.	» Monumentul strămoșilor Cut	48.000 »
77.	» Nov. Bis. rom. (?) Sfârșu — Cluj	100 »
78.	1934 Dec. bis. ort. Hunedoara-Timișana	100 »
79.	» » Catedrala ort. Chișinău	100 »
80.	1935 Martie, ptr. înființ. sanator. Șugag	200 »
81.	» Iulie, ptr. înființarea sanatorului secției feminine a partid. Naț. Tar. Alba	5.000 »
82.	1935 Iulie ajutor de constr. bis. gr. cat. Balșa	5.000 »
83.	1935 Aug. ca naș la drapelul Șoimilor Zlatna	1.000 »
84.	1935 Sept. ca naș la drapelul Reun. temeilor Române Unite — Arad	2.000 »
85.	1935 Nov. ptr. bis. ort. din Idciu	200 »
86.	» Dec. Deschiderea capelei gr. cat. din filia Almașul Mare	15.300 »
87.	1937 Ianuar, lui Ana Hârjoc, Cut ajutor	500 »
88.	» ptr. sanatoriu Șugag, alt ajutor	2.000 »
89.	» Apr. bis. gr. cat. Ohaba-Sib Huned.	100 »
90.	» Apr. ptr. pictura bis. gr. cat. Zlatna	140.000 »
91.	» » ajutor bis. r. unite din V. Regat	2.000 »
92.	» » » » ort. Valea Dosului	2.000 »
93.	» » » » gr. cat. Balșa	2.000 »
94.	» » » » Pătrângeni	2.000 »
95.	» » » » Cib	2.000 »
96.	» » » » Feneș	2.000 »
97.	» » » » Zdrapți	2.000 »
98.	» » » » Bucurdea-vinoas.	2.000 »
99.	» » » » Drăgești-Oradea	2.000 »
100.	» » » » Abud	2.000 »
Total		518.904 Lei

Precum se vede deci din cele 100 de poziții, câte ajutoare — la ambele biserici românești, societăți culturale, școli, comune, spitale sanatorii, monumente, șomeri, oameni necăjiți, bolnavi studenți, fundațiuni, etc. — nu a dat acest mecenat românesc, alinând atâta suferință, lipsă și mizerie! Ba astăzi mai trăiesc cu pâinea sa de toate zilele, câștigată la minele din Almașul Mare, peste 700 de suflete! — Și aceste, afară de măruntele ajutoare zilnice care distinsa Familie Albini — și'n deosebi venerabila Doamnă Elena, — le împarte cu mână largă tuturor crosșilor soții, încât poarta Dumnealor e un veșnic dute-vino! Mulțime de săraci, la fiecare vinere, își au pâinea. Orfanii Zlatnei, la sărbători mari își au îmbrăcăminte, căci în acest scop mii de Lei jertfesc atât la pomul de Crăciun, ca și la Paști. Cu adevărat — și fără exagerare — în zilele noastre, e un om singur în acest fel!

După aceste toate, când te gândești, iubite cititorule, cât de mult îl dușmanesc, cei răi și necotiți îndejuns pe domnul Iuliu V. Albini din Zlatna, cerându-i meru și cu tărie închiderea minelor din Almașul-Mare, te întrebi, cum se poate așa ceva.

În aceste sf. praznice ale Crăciunului, rugă fierbinți vom înălța la bunul Dumnezeu, ca să ocrotească cu a Sa putere pe marinimoșii patronii și făcători de bine, de cei potrivnici, cari i-ar stânge într-o lingură de apă! Și glasul nostru va pătrunde înălțimile cerului, că este împreunat cu a sutelor de săraci și orfani, ce beneficiază de darurile lui „Moș Crăciun“!

Iar contrariilor și rău înțelegătorilor, să le cerem dela Domnul luminarea minții, ca să vadă și să înțeleagă nedreptatea strigătoare la cer, că acest om, a făcut mai mult — pe teren cultural și filantropic — decât alți oameni!

Cu cântarea îngerilor dela Betleem, să zicem și noi: „Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bună voire“!

Preot Sabin Olea

Ce scriu gazetele despre „Calendarul dela Blaj“

Ziarul „Farul Nou“ dela București scrie în Nr. 41 din 12 Decembrie 1937:

Ne îndeplinim e plăcută datorie de a reveni asupra acestui calendar, care prin forma și redactarea lui este la înălțime.

După ce am răsfoit partea calendaristică — primul articol aruncă o umbră de întristare asupra sufletului nostru, aducându-ne aminte de răposatul și mult regretatul Al. Lupeanu-Melin. Ca director al ziarului „Unirea Poporului“, care redactează acest calendar hotărâse ca primul ca primele pagini ale căii născutului să fie închinată unui bărbat de seamă al Bisericii. În rândul acestor pioși soldați ai lui Hristos a intrat pentru vecie și Al. Lupeanu. Fiindcă în poezie se exprimă cele mai calde sentimente: dăm cuvântul dîi Traian Râmleanu

O, plîngeți-l cu lacrimi calde, sfinte:

Tu, Blaj, Tu Neam — slăviți-l în cîvinte

Pe cărturarul mare Al. Lupeanu.

Cu doi ani înainte de năprasnica-i moarte, Al. Lupeanu suferia într-o cîlnică. Era de sărbătoarea Crăciunului, când deasupra cea capriose se fu împrăștiată, simțind „adierea dumnezeiască a Crăciunului“. — Ia veci pomenirea lui!

În alt articol îi sunt închinată frumoase cuvinte noului arhiepiscop Ex. Sa Preasfințitul Dr. Ioan Bălan.

Urmează apoi înșirarea savanților naturaliști din timpurile noastre: acei cu adevărat savanți, care își fac un titlu de glorie de a fi credincioși.

Dr. Elie Dăianu scrie despre T. Cipariu și cultura poporului; studiu publicat mai pe larg în foiletonul ziarului nostru. Se găsesc apoi diferite povestiri ușoare și statori agricole care încheie astfel tradiționalul calendar dela Blaj.

L. Deleanu

Crima unui școlar. Copiii trebuiesc de aproape supravegheați, căci și între ei cearta poate avea de multeori urmările cele mai triste. Așa în zilele trecute între elevii Liceului Vasile Banasa, dela o școală primară din Rarancea, a izbucnit o ceartă în cursul căreia Vasile a dat o palmă colegului său Ilie. Infuriat acesta a scos un cuțit, pe care îl avea în mîneca șumanului, și acolo, în curtea școlii, între ceilalți copii, a tăiat gâtul colegului său. Crima a produs valvă mare, căci ucigașul n'are decât 13 ani.

Încă nu ți-ai plătit abonamentul la „Unirea Poporului“? Datu ți-ai seama ce mare neceas ne faci prin aceasta, chiar acum în sărbători? Noi cu ce plătim tiparul, hârtia și poșta?

Christ

*În cea confuziune, de lupte de idei,
Când oamenii creat-au mulțimile de zei
Tu vii, O Christ! de Tatăl fiind trimis în lume,
Iar deavolul răgește și n' rădnește lasă spume;
Căci groaznică-i domnie sfârșitu-s-a de-acu,
Și'n locu-i aduci pacea, aduci iubirea, Tu,
Care din iubire jertfă te-ai pe lemn,
Pe păcatos făcându-l de fericire demn.*

*Puternicele lanțuri plesnesc în sumbru sgîmolu;
Tronează libertatea! Un sunet lung de clopot
Vestește începutul serviciului divin,
Pecetea nemîșcată al evului creștin*

*De-acu zîlnic pe altare Fiul Dumnezeesc,
Coboară să aștepte obolul omenesc.
O frați, grăbiți cu toții, aduceți drept prinos,
Ompărtășire sfîntă cu Regele Christos!*

R. Peloreșcu

Colindă

Se poate cânta și în loc de priceasnă la
Nașterea Domnului

Îngerii, păstorilor strigau,
Hristos nouă s'a născut,
În Viflaim în orașul jidovesc,
Din sămînța lui David,
Din fecioara Maria.

Iată că s'a și împlinit,
Ce a fost scris între profeții,
Că toiagul lui Aron a odrăslit,
Flori dintr'nsul a eșit,
Și rodul s'a și adus.

Păstorii s'a și ncrezut,
Ce îngerii le-a vestit,
Degrab în Viflaim a alergat,
Lui Hristos s'a închinat,
Lui Iosif și Maria.

O, prea curată nașterea Ta Hristose,
Toată lumea o mărește,
Zămislit-ai fiul curățeniei,
Născut-ai în bucurii,
Întru fericirea Ta.

Din popor de
I. Mărcuș
Bobota-Sălaj

Să nu ne mai temem de operații!

Astăzi operațiile sunt cât se poate de sigure, așa că n'are de ce ne mai fi frică

De durere suntem scutiți prin narcoză (adormire) ori prin amorțirea părții trupului care se operează. Pe urma narcoziei nu mai moare nimeni, nici barem 1 la mie. Nu mai mor, pe urma adormirii, nici chiar oamenii bătrâni. Acuma de curând a fost operat la Viena un bătrîn de 80 de ani la stomac; i s'au scos două din trei părți ale stomacului, iar astăzi mănca asemenea unui om tânăr.

Cele mai grele operații sunt cele de cancer sau rac, și anume când cancerul a ajuns la plămîni. Ei bine, dintre aceste operații grele, abia 1—2 la sută sunt mortale. La operația cancerului de pe buze mor cam 20 la sută, la cancerul mîștii gros cam 8—25 la sută.

Operațiile de ulcer (rană) la stomac sunt foarte sigure dacă se fac la vreme, tot asemenea sunt sigure și cele de pietri la bîșică ori la ficat. De operațiile apendicelui, adică a mîștii orb, nici nu mai vorbim fiindcă acelea sunt numai fleacuri la ureche. Numai când sunt întîrziate și puroiul a aprins pelița mîștelor, sunt fără leac.

Așadar, să nu vă mai fie frică de operații! Știința de astăzi e foarte sigură în privința aceasta.



Dorim din inimă tuturor cetitorilor și colaboratorilor noștri sărbători fericite. Nașterea lui Hristos să le fie de folos!

Noul canonic dela Blaj. Marți 21 Decembrie Veneratul Capitul Bobian din Blaj, prezidat de I. P. S. Mitropolit Alexandru, a ales de canonic, în locul fiertatului Iacob Popa, pe pdr. protopop Dr. Vasile Aftenie dela București. Gratulăm!

Casa Nagusului pusă în vânzare. În zilele trecute s'a pus în vânzare, pentru suma de 4000 lire sterline, casa dela Bath, a fostului împărat al Abisinei, azi rasul Tafari. Agentul însărcinat cu aceasta a declarat că Nagusul se va stabili la Londra.

Trenuri cu baze pentru înot. Trenurile americane fac drumuri lungi, dela un capăt la altul al Americii. Cum însă călătoriile sunt în totdeauna oboarătoare și neplăcute, iar oamenii din ce în ce mai greu de mulțumit, societățile americane s'au hotărît să pună la dispoziția publicului tot ce dorește. Până acum aveau de toate, numai locuri de scaldă și înot nu, de-acum încolo vor avea și de acestea, niște baze lungi de 22 metri și adânci de aproape 8 metri vor fi întotdeauna pline cu apă ca cei doritori să se răcorească, să o poată face oricând.

Nenorocire. Pe drumul dintre Feldioara și Brașov s'a întîmplat zilele trecute o groaznică nenorocire de cale ferată. Autobuzul lui Samuel Kleinfield din Reghin, pe când ducea 16 negustori și mărfuri la târgul de țară dela Feldioara, în dreptul cantonului 115 a fost prins de un tren pe linia ferată și sfărâmat complet. Călătorii au fost asvârliti la o depărtare de câțiva metri. Cinci din ei au murit iar ceilalți sunt greu răniți. S'au început cercetările spre a se vedea, dacă bariera a fost deschisă s'au lăsată în jos și ridicată de șofer pentru a trece mai repede.

Căsătorie la închisoare. Tânărul Ilie Strâmbel din comuna Lăbzoara fusese condamnat la 10 ani temniță grea pentru omor și tâlhărie. Zilele acestea el s'a căsătorit cu aleasa inimii sale la primăria din Logoj. Napoi-a fost un avocat care l-a apărât în proces, iar martor gardianul dela închisoare.

Mîncare la lugeală. Americanii sînt oameni foarte isteți și originali. Pentru a-și alina un cât mai mare număr de clienți cari săl cerceteze restaurantul, un american s'a gândit să socotească, nu prețul mîncării, ci timpul cât stă cineva la masă. În acest fel a scăpat de oamenii cari stau ceasuri întregi cu o farfurie aproape goală înaltele și după cari nu câștigă aproape nimic. În acel restaurant totul se face la lugeală, spre marea bucurie a celor mîncăcioși.

Cămilă în Danemarca. Cămila este un animal al țărilor calde, deprinsă cu vîntul și căldura nisipurilor africane. Este puțin pretențioasă, se ține ușor și este foarte rezistentă la muncă. Prin deșerturile mari, cu secetă, și izvoare rari, transporturile se fac numai cu

cămile. Părul ei dă cea mai fină stofă, iar laptele ei este cu mult mai bun decât cel de vacă. De aceea s'a și încercat împământarea ei în multe țări. La noi s'a făcut lucrul acesta în Dobrogea. Iar acum se zvonește că și Danezii se pregătesc să ducă și să crească în umeda și ăguroasa lor țară cămila deșerturilor arzătoare.

Toți răufăcătorii și speculanții strânși la oaltă. Ziarele poloneze aduc știrea că în Polonia în curând vor fi strânși într-o tabără specială toți speculanții, contrabandistii și înșelătorii. Printre aceștia se află și un vestit contrabandist Leon Jedwab, care numai din contrahandă (trecerea mărfurilor fără vamă peste graniță) și-a cumpărat 17 case și 2 moși.

Descoperiri din timpul Dacilor. Dela strămoșii noștri Dacii, cari au trăit pe meleagurile noastre înainte cu 1000 de ani, ne-au rămas multe lucruri, din cari le putem cunoaște bineșor viața pe care au dus-o. În minele de cărbuni dela Petroșani, s'a dat zilele trecute într-o adâncitură din perete, peste mai multe lucruri și un ulcior cu vin din timpul Dacilor. Vinul are o vechime de 1900 ani și se spune că ar fi din timpul regelui dac Boierebișta. Pe timpul acestuia s'a încercat stăpînirea villor din țara Dacilor.

Nemulțumirea Romilor din Sibiu. Mai bine să nu făgăduiești, decât să nu dai după aceea. Așa spune o vorbă românească și cu mult drept. În zilele acestea Romii din județul Sibiu s'au burzului și supărat rău de tot pe guvern că nu-și împlinește făgăduințele făcute. Au tot așteptat ei Romii ca să-le vină ajutoarele promise de guvern, adică 300 de lei pentru necăsătoriți, 500 pentru căsătoriți și 1000 pentru cei cu copii. Dacă au văzut că nu mai vin, au pornit cu toții la prefectura din Sibiu ca să-și arate nemulțumirea. Și cum prefectul din Sibiu nu l-a ascultat, Romii s'au supărat rău de tot pentru asta și nu mai vreau să părăsească Sibiu.

Femeile să fie numai mame și soții. Acest fel de femei erau în mare cinste la cei vechi și lumea vede că a fost mai bine așa și tot mai mult începe să-l urmeze. Așa prefectul provinciei Epir (Grecia) a hotărât ca femeile să înceteze de-a mai lucra în afară de cămin. Ele să rămână soții și mame bune, căci numai așa se va putea feri țara. Aceia cari nu vor asculta, să fie aspru pedepsiți. — N'ar strica să se ia și la noi astfel de măsuri, căci prea s'au îndepărtat femeile dela orășe de îndatoririle lor de mame și soții și prea au năpădit toate funcțiile și posturile publice încât nu mai este loc nici pentru bărbați.

Ureche scumpă. America este cunoscută ca țara tuturor ciudățeniilor și a întâmplărilor minunate. În zilele trecute în Mexico 2 medici foarte cunoscuți s'au luat la ceartă și ca niște adevărați mexicanii cu sânge arzător repede s'au și încăierat. În focul păruteii, înfuriat unul din ei a tăiat urechea celuilalt. Rănitul a cerut să i-se pună altă ureche. Cum spitalul n'avea nici o ureche la îndemână, medicul a dat un anunț că plătește cu 10.000 de dolari (peste un milion de lei) urechea de om. În urma acestui anunț s'au găsit destui oameni săraci, cari s'au arătat gata să facă târgul. A fost oprit însă de poliție.

Un cal de religie iidovească. Pare de necrezut și totuși lucrul se apropie de adevăr. Calul acesta minunat este al fabricantului de sifoane Nathan din Alba-Iulia și toată săptămâna poartă căruța cu sifon pe la locuințe. Sâmbăta însă calul are sărbătoare, sa-

bat, ca și stăpânul său Nathan. În această zi căruța este trasă de omul care mână calul în celelalte zile, un Român volnic și răbdăruș. Stăpânul și calul jidovit au o zi de odihnă și închinare, numai pentru sluga de român nu se găsește, căci duminica începe iarăși lucrul cu calul.

Unde duce beția. Tânărul Ioan Sicoe din Șohodol-Peleș, după ce a tras bineșor la măsă la o crimă din Câmpeni, a plecat spre casă, însoțit de mai mulți prieteni. Cum drumul de țară era plin de noroi și ei voiau să mai scurteze din cale, au apucat pe un drum lătură de hotar. Ajungând lângă un lac adânc de vr'o 3 metri, Ioan Sicoe s'a apucat să se spele. Din greșală a alunecat însă în apă și cum era cam amețit, n'a mai putut ieși. Zădarnice au fost toate eforturile tovarășilor săi, ca să-l scape dela moarte, n'au mai putut, și când l-au scos, nenorocitul Ioan era mort.

O regină se mărită cu un polițai. Dragostea va rămânea întotdeauna ceva de nepătruns și de neînțeles. Schimbă cursul vieții la mulți oameni și crează cele mai ciudate destine. Astfel regina Saliba Mahanba I. din insula Moheli, venind la Paris, s'a îndrăgostit foc de un polițai. Marea deosebire de rang dintre ei a fost repede uitată, și îndrăgostiții s'au hotărât să se căsătorească. Fiindcă guvernul francez, a cărui supusă este regina, a găsit nepotrivit ca o regină să ia de bărbat un simplu polițai, regina a renunțat la rang și la domnie, și în curând se va căsători cu frumosul polițai.

Catedră vacantă. La Liceul Comercial Român unit de băieți din Blaj a devenit vacantă, pe ziua de 1 Ianuarie 1938, catedra de juridico-economice. Doritorii de a o ocupa să-și înainteze cererile Preaevenerabilului Consistor Arhiepiscopesc din Blaj, până cel mult la 6 Ianuarie 1937, însoțite de diploma de licență, absolvența seminarului pedagogic și celelalte acte.

† Nicolae Glogovețan din Veza, unul din lucrătorii Tipografiei noastre, s'a stins la 21 Decembrie, în vârstă de 48 ani. Răposatul fusese, 26 de ani, un muncitor credincios la Tipografia Seminarului, unde lucrase și tatăl său și unde azi un fiu de-al său este culegător-tipograf. Facă-i Dumnezeu partea cu drepții!

Să li-se spună bolnavilor grei adevărul, ori ba?

De o vreme încoace e tot mai deasă părerea că bolnavilor grei, de moarte, să nu li-se spună adevărul în față, ca să nu se supere și să nu desuădăduască.

Ei bine, această părere e bună pentru lumea aceasta, nu este bună însă pentru suferințele bolnavilor. Un bolnav, care nu știe în ce situație grea se află, nu se va pregăti sufletește și va muri nespovedit și neîmpărtășit, și astfel va ajunge cu siguranță în iad, întrucât e învinat cu păcate de moarte.

De aceea e de datoria celor din jurul său, să-l pregătească, cel puțin sufletește, dacă nu-l spun ce are; căci el răspund în fața lui Dumnezeu de binele sufletesc al bolnavului pe care-l îngrijesc.

Profesorul I. H. Schulz din Viena lată ce părere are în privința aceasta: „Un creștin cu credință vie va ști să și moară, așadar nu este nici un motiv ca să i-se ascundă adevărul. Sunt și bolnavi pe cari i-ar omori cu săptămâni ori luni înainte adevărul spus crud. În cazuri de acestea însă trebuie să se facă o înțelegere între medic și preot, ca bolnavul să nu rămână nepocăit.

Badea Niculaie Viteazul

(Prietenul împăratului Napoleon)

Ierte-l Dumnezeu, — Doamne — om de treabă ce mai era. A murit de vreo 30, de ani dar până la moarte a fost tot vesel și curajos, deși avea vre-o 96 de ani. Era povestăciul de nu-i mai găsești pereche, și toate întâmplările sau pătările auzite dela alții, îi plăcea să le arate ca și cum s'ar fi întâmplat cu dumnealui, sau cu tatăl dumisale, sau cu vre-un altul din familia dumisale cea cu opt feciori și două fete.

Eram fclorandru, dar îmi aduc bine aminte cum povestea de frumos, mai cu seamă când vedea „felea“ de vin pe masă, iar pe bătrâna dereticind prin tindă cu lepedea și cu oala cu cir de plăcinte. Își strîngea țeva pipi în marginea stângă a gurii, își mai netezea din când în când mustelele albe ca lăna, apoi răsămându-și cotul pe masă spunea:

— Hei, măi dragul moșului. Vei ști tu multe, că ai umblat mult; dar nu cred să ști cum a vorbit tata cu împăratul Napoleon. Vezi ala a fost vorbă, s'o ascuți dela mine, și de bună seamă vei ști ceva mai mult.

— Spune bade Niculaie, că te ascult cu drag — făceam eu, apoi așezându-mă împreună cu alți feciorandrii în jurul lui, ascultam, iar el începea.

— Tatăl meu tot Niculaie se chema, iar satul îi porecea „Niculaie Viteazu“.

— De unde vine numele ăsta? — Îi întrebai eu, iar d lui:

— Stai numai și ascultă.

Tatăl meu fusese prins cu arcașul și dus cu vârbuncii, că atunci nu toată lumea și toți slabi făceau cătanie ca azi; ci acela care era dus cătană, era fclor la roată odată. Așa a fost tatăl meu.

L-au dus tocmai la reghementul 31, care pe atunci era în Seghedin. Și încă la anul 1809 se face război cu Franșii, căci împăratul Napoleon era lângă Viena, la Aspern.

— Noa — zicea tata, — ne pocoluim tor-nisterele și pornim la drum, că venize poruncă că Franșogul vrea să ne ia țara. Și hi, dă-l pe jos până la Viena, vre-o câteva săptămâni, căci pe vremea aceea nu era car de foc. Eu eram comandant la un „șug“, adică vre-o cincizeci de feciori — făcea tata —, și, la 22 Mai, ajungem la Aspern, și hi oblu 'n foc.

Franșogul știa să se bată mai bine decât noi — zicea tata — și încă o companie de-alor vine tocmai la „șugul“ meu, și ne înconjoară.

— Noa, copii și fărtași — strigă tata din rășputeri. — Ori noi, ori franșogu. Nu vă lăsați. — Și hi cu balonetele în dreapta și în stânga, și cădeau franșujii ca iarba de coasă. Dar dela ei vine altă companie. Atunci tata dă poruncă „tamburului“ să bată „ricșug“, că erau încunjurați și nu mai aveau legătură cu ghinărarul Splenyl. Lor pe atunci le ziceau „Bepoviski“. Zăpăcitul de tambur în ioc să bată „îdărăpt, mă, că suntem încunjurați“, bate „înainte frați că biruim“.

Așa cu învălmășală mare ajung până sub ziduri, și atunci tata, nici una, nici alta, se svârle pe zid, și strigă de acolo.

— Stați pe loc măi franșuji, că cetatea e a noastră.

Tamburul bătea încă înainte, dar cei cu tata erau abia vreo doisprezece înși. Franșujii îi încunjură de tot, așa că nu mai era nici o scăpare, numai să se dea „plăinici“.

S'au dat plăinici câți mai erau, și lată că-l duce chiar la împăratul lor, care era pe un „gargui“ și se uita cum se luptau al noștri, cu tata în frunte. Și vine ață la el.

— De unde ești, măi volnice?
— Din Ardeal, melde gehorizam.
— Cum te cheamă?
— Niculaie Pitirig, melde gehorizam.
— Mai sunt ca tine la Austrieci?
— Sunt și mai volnici, înălțate împărate, se fălește tata.

— Bravo, măi frate Niculaie. Îți spun drept că de-aș avea eu un regiment tot ca tine, ași cuprinde lumea toată. De aceea te iau prizonier, dar nu te duc în temniță, ci te duc la lagărul meu din Austerlitz, și de aci înainte tu să fii prietenul meu, că așa viteji ca tine, mai rar.

Apoi zice la niște ghinărari de-al lui:

— Dați drumul românilor acelor, și lăsați-mi numai pe fratele Pitirig, că vreau să l'omenească odată, să mă țină minte, apoi îl voi da și lui drumul, și încă îl voi mai da ceva că să-și aducă totdeauna aminte de mine.

Și „richtig“, la celalalt îi dă drumul, iar pe tata îl duce împăratul Napoleon cu el la Austerlitz.

Apoi să fi văzut omenie — zicea tata. — Împărăteasa s'a apucat de plăcinte cu brânză și cu lictar, apoi cântile cu vin nu mai conțineau.

— Beă, măi frate Niculaie — zicea Napoleon către tata, — că viteaz ca tine n'am între toți frașii mei.

— Lasă na te supăra, că îți dau eu un busar de al mei, ca să te ducă până la al voștri. Și dacă te vei întâlni cu împăratul vostru, să-l spui dela mine că numai cu tine a avut noroc, căci altcum Aspern-ul ar fi în mâinile mele.

Noa așa a umblat tata în bătălie cu Napoleon, și de aceea oamenii din sat l-au poreclit „Viteazul“. Dar și viteaz a fost săracul — Dumnezeu să-l ierte. — Ași putea spune o săptămână întreagă din bravurile lui, dar mai las și pe altă dată, când veți mai veni pe la mine. Acela a fost om odată, nu tufă. Așa să îți și voi, dragii badii. Să fii viteji, apoi nu vă pese ce zice satul sau cum vă va porecli.

N. Lupu

„Un om de paie“

Este o denumire care se întrebuințează dea, atât în politica cât și în viața socială, pentru a arăta pe omul fără viață, slab și nehotărât, care nu însemnează nimic. Aceasta denumire este foarte veche și își are originea dintr'un obicei al Grecilor de demult, unde se găseau în totdeauna oameni cari erau gata să dea mărturie cu jurământ în orice proces li-s'ar fi cerut. Acești miacinoși se cunoșteau după un fir de paie pe care-l purtau la înălțăminte. Obiceiul a trecut mai târziu și în alte țări și se spune că în Anglia astfel de oameni pătrundeau până și în tribunale, purtând însă la vedere paiul, ca să fie cunoscuți. — Oare astăzi câți oameni de paie nu mișună pe străzile orașelor noastre și chiar la sate, fără a mai fi însemnați cu paie.

Creștinul adevărat nu dorește paguba nimănui, iar dacă n'are cu ce plăti respinge gazeta și-și plătește datoria. Tu cum stai cu abonamentul?



Cleitul vinurilor

La pivații vinul trebuie ținut sub o continuă grijă și observație. Dacă limpezirea nu s'a făcut, trebuie ajutată prin cleire. Aceasta se întâmplă mai ales în anii ploioși, cu strugurii bolnavi și atâcați de mănă. Materiile streine nu se depun la fundul vasului înainte de pitorire (trasul vinului), și poartă la ele sămănta a tot felul de boli, cari pot produce o îmbolnăvire generală a vinului.

Vinul se poate clei cu albuș de ou, cu gelatină, clei morua sau cu lapte.

Cu albuș de ou cleirea se face în modul următor: Se iau albușurile dela două prozopete, la 100 litri vin cam 4 albușuri, se separă bine de gălbui și se pune într'un vas cu apă caldă la 2 albușuri se pune cam un sfert de litru apă și puțină sare (0,10—0,15 grame). Se amestecă și se bate bine, până se face spumă și așa se toarnă în vin, scuturându-se bine vasul. Se lasă așa 10—15 zile și apoi se trage în alt vas. Acest fel de cleit este bun, clei nu decolorează vinul.

Bună pentru cleitul vinurilor negre este gelatina. La 100 litri vin se iau cam 0,10—0,15 grame gelatină și se moaie în apă rece, până se umflă bine, apoi se trece în apă caldă și se frământă până se desface toată gelatina și așa, scuturându-se bine, se toarnă în vas.

La cleitul vinurilor albe se întrecuțuie: ză mai mult cleiul morua. După ce se frământă bine în apă cam o jumătate de oră, se lasă așa cam 12 ore, apoi se seurge și se pune într'un alt vas cu apă, la un kilogram clei 20 litri apă. Se încălzește puțin și se frământă din nou. Ziama aceasta se strecoară bine și așa strecurată se varsă în vin. La 100 litri vin sunt de ajuns cam 15—20 grame clei, amestecul acesta nu stă, de aceea cât s'a făcut se folosește tot.

Mai la îndemână și mai ușor de folosit pentru cleire este laptele. La 100 litri de vin se iau cam trei deciletri lapte, se amestecă în puțin vin și apoi se toarnă în vin. Laptele de pe care s'a luat smântâna este mai bun căci nu lasă grăsimi în vin.

Oricare ar fi cleiul prin care vrem să ne limpezim vinul, el trebuie amestecat bine în vin. Se lasă apoi vinul să se limpezescă și după 20—25 de zile se poate trage. În tot acest timp temperatura în pivărită să nu fie mai mare de 10° și mai mică de 6°. Vinul deasemenea trebuie să fie terminat cu fierberea.

După cleit vinul capătă un gust mai plăcut, cel gălbui se albește, iar cel negru își pierde din culoare.

Iubiți cetitorii!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Cărți nouă

Scăparea celor robiți îndemnuri și înodături morale pentru îndreptarea celor robiți și pentru orice creștin, de Iacob Marga, protopop român unit, arhidiacon onorar în Dej. Institut de arte grafice „Mercur“ Dej, 176 pagini, format 20/14 cm, prețul 65 Lei.

După cât știm noi, aceasta este cea dintâi carte de felul acesta la noi. Păr. protopop Iacob Marga a fost 10 ani și mai bine preot-confesor la deținuții din penitenciarul (temnița) tribunalei Someș. Și în acești ani Sfinția Sa a lucrat din răspuțeri, să-și îndrepteze credincioșii, a studiat felul de închisori din țările apusene, a adunat, asemenea unei albine, tot ce s'a scris pentru îndreptarea celor robiți, și a isbit să ne dea o carte prețioasă, care ar face fală și altor popoare.

Cartea păr. protopop Marga e bine scrisă limba îi este frumoasă, limpede și românească, stilul ușor și popular. Se folosește de pilde multe, așa că se citește ușor și cu drag.

Să-și țină fiecare preot de a sa datorință, ca, dacă are din turma sa cuvântătoare vreun rătăcit în temniță, să i câștige și trimite această carte bună și atât de mângâitoare și astfel să-i asigure îndreptarea și mântuirea sufletului. Creștinii noștri, cari doresc să îndeplinească o faptă creștinească, să cumpere această carte și să o citească întemnițaților. Și-ar face pomană!

Cartea e împodobită și cu cinci chipuri și cu portretul autorului și e recomandată călduros de dl. subdirector general al Direcțiunii Generale a penitenciarelor și institutelor de prevenție, cu Nr. 26 981 din 27 Noembrie 1935.

Cred în viața vecinică! Cuvântări bisericești de Dr. T. Toth, profesor universitar. În românește de Emil Tatar, protopop. Tiparul Tipografiei Roman și Pușcaș, Dicioșanmărtin, 1937. 192 pagini, format 21/15 cm., prețul neindicat.

Păr. protopop Emil Tatar continuă să traducă din ungurește minunatele predici ale profesorului Dr. T. Toth dela Budapesta, cari s'au tradus deja în celea mai multe limbi europene. Noi nu putem decât să-i gratulăm pentru această mare binefacere, căci oricine citește aceste predici, rămâne nu numai convins de adevărurile tratate, ci totdeauna și încântat de talentul de mare orator al păr. profesor Dr. T. Toth. Eu unul, celce scriu aceste șire, le citesc totdeauna cu o plăcere nespusă și par'că-mi pare rău când trebuie să le pun deoparte.

E destul dacă voiu înșira aci, și numai cu titlul, cele 16 minunate cuvântări ale păr. Toth: Cred în viața veșnică, Există suflet? Ce ne spune credința: este viață veșnică. Ce ne spune mintea: este viață veșnică? Efectele credinței în viața de veci, Poarta vieții veșnice: moartea, Moartea b ruitoare, Ce ne învață moartea? Moartea ne avertizează, Moartea ne trezește, Moartea ne arată calea, Moartea ne mângâie, Unde e biruința ta, moarte? Locul curățitor, Osânda de veci, Despre fericirea veșnică.

Aceste predici n'ar trebui să lipsească de pe masa nici unui preot. Le poate însă citi oricare credincios, căci sunt atât de frumoase, atât de convingătoare, atât de moderne, întrefesute cu atâtea exemple minunate, traduse într-o limbă atât de românească, de curgătoare și de limpede, încât și-e mai mare dragul să le citești.

Inima lui Isus, cunoscuta revistă religioasă pentru popor, care apăsă la Aiud, acum apare la Blaj în Tipografia Seminarului.

Calendarul revistei „Micul Misionar“ Redaciat de o revistă pusă în slujba unui ideal atât de frumos și de mare, ajutorarea misiunilor și trezirea interesului și a dragostei pentru misionari, acest calendar nici nu se putea să fie

Pentru încălzirea lămpilor de radio întrebuințați

BATERIILE „DURA-OPTIMA“

(ACUMULATORI USCĂȚI)

(9—10)

Vă dispensați de „încărcare“ și de îngrijire. Se găsesc la toți revânzătorii. Informațiuni tehnice primiți dela DURA S. A. Timișoara.

altceva decât o cărticică, în care să se susțină cu toată căldura această cauză atât de sfântă, o călăuză a tineretului în ajutorarea misiunilor.

Deși cu un format mic, totuși Calendarul are un cuprins destul de bogat și este cât se poate de interesant pentru tineri și chiar pentru oameni mari.

Scriș de oameni pricepuți și iscușiți, într-o formă ușoară și plăcută, prin cuprinsul și chipurile alese cu mult gust, calendarul servește de minune cauzei misionare și este cea mai potrivită carte de sărbători pentru elevi și tineret. Preț 5 Lei.

Calendarul dela Bixad. Un calendar bun (face) folosește cât și o carte bună și de multe ori chiar mai mult. O carte o citești și apoi o lași, cu un calendar însă este altceva. El îți trece zilnic prin mână și este un însoțitor de fiecare zi al omului.

Părinții călugări dela Bixad cari de ani de zile se străduiesc pentru ridicarea și întărirea sentimentului religios în popor, au înțeles acest lucru și au izbutit să facă din «Calendarul dela Bixad» un minunat și plăcut prieten al poporului.

Pe lângă partea calendaristică, acest calendar mai cuprinde o cronică a evenimentelor mai importante din biserica noastră, articoli frumoși de învățături bune și creștinești, învățături și sfaturi care-l face să fie socotit ca unul dintre calendarele bune ce apar.

Fiind scris într-o limbă frumoasă și românească, cu multă simțire și spirit creștinesc, frumos ilustrat și executat în condiții bune, despre acest calendar nu trebuie să spunem prea mult căci se recomandă singur. Cuprinde 110 pagini și se vinde cu 12 Lei.

Străjăria, „școala vieții”

Alătura de școală, astăzi mai avem o „școală a vieții” pentru neamul românesc. E școala ce s'a născut din îndemnul M. S. Regelui Carol al II-lea, care a căutat să asigure României o viață nouă pentru binele și propășirea celor ce stăpânesc acest pământ.

În această nouă școală viitoare generații își însușesc o mulțime de lucruri frumoase, trebuincioase unui bun și cuminte cetățean, înțelegător de menirea pe care o are. Noua școală a vieții, după cum a numit-o M. S. Regele, este „străjăria”, nu o „școală de carte, ci o școală a vieții pentru un neam întreg”.

Străjăria este astăzi izvorul dător de o viață nouă, spre o lume mai bună, mai frumoasă, pe care Marele Străjer, ce stă în fruntea ei, vrea să o dea Țării Românești. În ea se făuresc noile generații, dela vârsta de 7 ani, continuându-se până la vârsta fecioriei și apoi a cetățeniei depline dată de lege.

Marele Străjer, M. S. Regele Carol al II-lea a ținut ca noua creștere a tineretului român, să fie cât mai aproape de viață și cât mai întregitoare, pentru a putea astfel forma pe noul om de mâine, atât de necesar țării noastre.

Scopul străjăriei este deci a face din tinerele generații ostași și apărători de mâine ai pământului strămoșesc, ce au sufletul lor împodobit cu credința bisericii creștine, alătura de o minte sănătoasă într'un corp sănătos, complectată cu dragostea de neam și țară, dăătoare de puteri noi. Pildele înaintașilor noștri stau mărturie în fața străjerilor, din care-și hrănesc sufletul pentru asigurarea izbândei de mâine. Iar pentru formarea viitorului cetățean, ei își însușesc cunoștințele ce garantează respectul legii și al drepturilor lor.

Străjăria este școala muncii. În ea vorba n'are ce căuta, ci numai fapta bună, ce ridică pe om la adevărata lui valoare.

Munca în străjărie este începută cu rugăciunea dăătoare de viață, care-i întovărășește ziua întreagă, începând de dimineața și sfârșind cu seara. Și în străjărie rugăciunea este o datorie principală, alătura de întreg programul, ce se

execută cu multă voie bună, curaj, blândețe și hotărâre. Întreaga munca străjerilor este închinată Țării și Regelui, după cum așa de frumos sună lozincă străjărească: „Credință și muncă pentru Țară și Rege”.

Prin munca străjerilor, astăzi se clădesc biserici, școli, poduri, cruci și atâtea lucruri frumoase, destinate toate pentru ridicarea satului românesc.

Iată semnul crezului străjeresc în muncă și fapte!

În străjărie domnește cea mai frumoasă camaraderie, înțelegere, bunătate, voie bună, alătura de o adâncă legătură sufletescă, sădită în inimile străjerilor. Nu lipsește nici preciziunea, ținuta bărbătească și viața creștină, dusă cu multă dragoste de toți acei ce poartă frumosul nume de străjer al M. S. Regelui.

Pentru a se putea executa acest program frumos de muncă, străjerii sunt împărțiți pe grupe cari formează „cuibul”, urmând grupe formate din ce în ce mai mari, încheind cu „stolul”, ultima formație în școală, din piepturile cărora răsună puternicul salut străjeresc: „sănătate”!

În „cuib” se face școala vieții micilor și marilor străjeri. Acolo învață ceea ce-i dragostea de neam, Țară și Rege; acolo învață iubirea pentru tot ceea ce-i frumos și înălțător. În străjărie se plămădește viitorul cetățean român, cu un suflet nou, pentru marele rol pe care-l va avea să-l joace țara noastră în ziua de mâine.

„Școala vieții” a fost cercetată în ultimii doi ani — 1936, 1937 — de un număr de 34.190 copii, cari s'au adăpat la noul izvor de apă cristalină, dăătoare de viață nouă. Miniștri, inspec-tori școlari, directori de școli și de alte instituții, profesori, ofițeri, prefecți, revizori școlari și atâtea alții, în număr de 155, distinși conducători ai vieții noastre românești, au cercetat, în luna Octombrie a anului 1937 „școala vieții”, pentru a munci în ogorul sufletului românesc.

Viața în străjărie e frumoasă și plină de izbândă, pentru că „străjăria este o credință” a muncii, este „un nou crez, un nou avânt”, după

cum zice M. S. Regele, dăruită tinerilor generații, pentru înălțarea României Mari, înzestrată de Dumnezeu cu bogate și frumoase comori.

„Credință și muncă pentru Țară și Rege”
Olimpiu I. Barna

Câte limbi se vorbesc în lume?

Este foarte greu de răspuns la întrebarea aceasta. Totuși, în mare, numărul limbilor vorbite pe suprafața pământului este cam de 3424. Numai în India se vorbesc vr'o 200 de limbi.

În ce privește numărul limbilor pe cari le poate învăța cineva, atâră dela om. Profesorul american R. G. Kent, care a vizitat Londra în anul trecut, vorbește peste 40 de limbi. Acum câțiva ani a murit un bătrân preot englez, care cunoștea nu mai puțin de 54 limbi. Dar cel mai mare cunoașcător de limbi din căi a văzut lumea a fost cardinalul Mezzofanti care vorbea 114 limbi. Marele nostru Ci-pariu vorbea și el vreo 15 limbi.

POSTA
GAZETEI



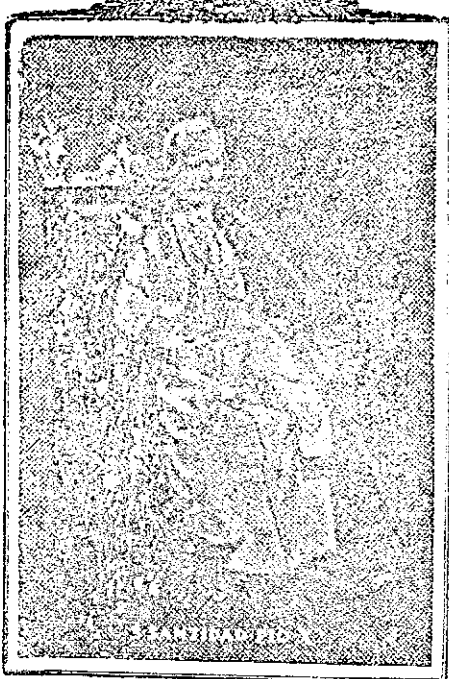
Ghejan Vasile; Am primit Lei 300 — din cari am trecut Lei 150 pe 1937 și Lei 150 1938. — Sunteți în regulă cu abonamentul.

Am primit câte 150 Lei; Lucreția Dan; Dr. Eugen Hopârtean, Pop Simion, Butiurca Ioan, Of. parohial Zorlențu-marc, Marcu Ieronim.

Alte sume: Pavel Gosan 200, Anița Ișfan 75, Petru Muntean 400, Nistor Dimitrie 200, Petru Cătălina I. Petru 20, Aron Savrnea 300, Nițiu Gheorghe 100, Remus Chianovici 40, Liviu Borzea 75, Palea Ioan I. Ioan 40, Pojar Vasile I. Nicolae 124, Pavel Roșca 200.

Sanctitatea Sa Pius al X a fost vindecat de

reumatism și gută
cu Urodonal



Ales de către eminentul om de știință, Profesorul Machiafava, din Roma, ca fiind disolvantul perfect al acidului uric, pentru tratamentul S. S. Pius al X.

Urodonal este specificul prin excelență al tuturor afecțiunilor artritice: reumatism acut, sau cronic, gută, sciatică, dureri de rinichi, nevralgii, arterioscleroză cu inevitabilele ei accidente (apoplexie, angină de piept, embolie.)

Urodonal a fost adoptat de Vatican și producătorii lui au fost numiți

Furnizorii Vaticanului

URODONAL

Vindecă artrifismul

Evită reumatismele

„Studiul aprofundat pe care l-am urmărit timp mai mult ani asupra Urodonal-ului ne-a convins în mod absolut de înalta valoare terapeutică a acestui excelent produs care este înzestrat cu o eficacitate constantă și absolută, fără contra-indicații și fără pericole și bazată pe numeroase cercetări chimice, fiziologice și clinice pe care le-am întreprins asupra Urodonal-ului suntem fericiți să vă putem afirma: Aci încrederea noastră într-unul din primele produse ale farmaceuticii franceze.

Prof. LÉGEROT

LA FARMACII ȘI DROGUERII